

BRASSÓI LAPOK

TELEFON-INTERURBAN: Szerkesztőség és kiadóhivatal 1-77 és 82 szám

POLITIKAI NAPILAP
Főszerkesztő: SZELE BÉLA dr.

Szerkesztőség * Kiadóhivatal * Nyomda
BRASSÓ, KAPU-UTCA 56-58. szám

Hozzánk is megérkezett a spanyoljárvány

Bukarest, január hó 26.
Jelentettük, hogy a spanyoljárvány, amely hetekkel ezelőtt ütötte fel a fejét Franciaországban, már Erdélybe is elérkezett és több városban szedi áldozatait. Legújabb Kolozsváron történtek tömeges megbetegedések, amelyeknek számát több százra teszik. A megbetegedések főleg a külvárosokban vannak és az áldozatok a rossz közegészségügyi szolgálathoz nem fordulhatnak, viszont a városi közegészségügyi ellátás a lehető leggyátrább. A kolozsvári spanyoljárvány így egyre nagyobb méreteket ölt.

A francia válság

Koncentrációt igyekeznek létrehozni a dezignált Pierre Laval

Herriot-ék támogatják a koncentrációt

Páris, január hó 26.
A kormányválság megoldása ezuttal sem ígérkezik simábbnak, mint másfél hónappal ezelőtt, amikor Steeg szenátor hozta össze a kabinetet. Igaz, a hangulat a koncentráció mellett jelentékenyen megerősödött, de a kormányalakítás részletfeltételei így is bonyolultak és sok nehézséget jelentenek.
A kormányalakítással megbízott Pierre Laval volt munkaügyi miniszter, tegnapelőtt óta szüntelenül tárgyal a pártvezérekkel. Mindezekelőtt Steeggel és Tardieu-val, majd Herriot-val, Maginot-val és Franklin-Bouillonnal tárgyalogozott. A késő esti órákban érintkezésbe lépett aztán Briand-nal is, aki akkor érkezett vissza Genfből.

Laval a koncentráció megvalósítására törekszik, de, hogy lesz-e sikere, az elsősorban a radikálisok magatartásától függ.
A radikális szociálisták tegnap este ülést tartottak s elhatározták, hogy támogatják a koalíciós kormányalakításra irányuló törekvést, kikötik azonban az egyház és az állam különállása elvének a fenntartását és az iskolák világias szellemében való továbbfejlesztését.

Briand politikáját a magukévá teszik. Politikai körökben azt tartják, hogy a radikálisoknak ez az állásfoglalása nagyban megkönnyíti Laval próbálkozásait.

Az aradi kereskedelmi testület új harcot hirdet az adókizsákmányolás ellen

Karácsony óta 30-40 százalékkal csökkent az üzletek forgalma
Törvényjavaslat az üzletbérek leszállításáról

Arad, január hó 26.
Vasárnap délelőtt tartotta meg rendes évi közgyűlését az aradi kereskedelmi testület, amelyen Domán Sándor elnökölt és Szöllőssy Zsigmond terjesztette elő a titkári jelentést a testület működéséről. A különböző szervezeti ügyek ismertetése után, Domán Sándor újonnan megválasztott elnök az adózsarnokoskodás elleni harc szükségességéről beszélt. Kimutatta, hogy a mai kereskedő aranyparitásában a békebeli adók 20-25-szörösét fizeti.
Ezzel szemben a viszonyok egyre rosszabbodnak és minden kereskedő elmondhatja, hogy karácsony óta 30-40 százalékkal csökkent az üzleti forgalom.
És most jön az adóprés. Az adóprés, amelyet még jobban meg akarnak szorítani. Eddig az az a jelszóval operáltak, hogy a kereskedőknek hazafias kötelessége a fokozott adóterheket leróni.
Ma már országos érdek a kereskedők megmentése, mert egy újabb adórohamot már nem él túl a kereskedőtársadalom.
Eles hangon kritizálja azt az új kormánytervet, miszerint az adicólis adót 3-ról 6 százalékra akarják felemelni. Bejelenti, hogy a Testület Bocu kormányzót intervencióra kéri fel ebben az ügyben és hogy erőteljesen harcolni fognak az újabb adóemelések ellen.
Engel Gyula bejelenti, hogy a kiskereskedők is csatlakoznak az adóhadjárat elleni akciókhoz.
Holländer fakereskedő az „adószadizmus”

elleni küzdelmet időszerűbbnek mondja, mint bármikor máskor. Követeli, hogy a kivétési százalék-kulcsokat revideljék. Kimutatja, hogy a költségvetésben nagyon sok különös tétel van, így a madridi és varsói sajtóattasék állása felesleges.

Pacurar Brutus kamarai főtitkár szólal fel. Csatlakozik a pénzügyi hatóságokhoz küldendő delegációhoz. Kikel a rémhírek ellen, amelyeket egyes bankok tapintatlan fellépésükkel terjesztenek. Megállapítja, hogy Arad az adófront első vonalában vérzik.

Miután a közgyűlés több kibővítéssel elfogadja az elnöki határozati javaslatot, Domán Sándor elnök az üzletbérek leszállítása érdekében már a múlt esztendőben megindított üzletbérleszállítást célzó akciót ismerteti.

Domán elnök bejelenti, hogy a kereskedelmi Testületek nagyváradi szövetsége törvényjavaslatot készített az üzletbérek redukálásáról.

A törvényjavaslat, meg nem egyezés esetére döntőbírósi eljárás bevezetését javasolja. A törvényjavaslatot rövidesen a törvényhozás elé terjesztik.

Kéri az elnök, hogy a február elsejei házbérnegyed alkalmával felmerülő minden panaszt jelentsenek be a kereskedők a Testület titkárságánál.

Nem a kereskedők, hanem a kartellek! Végül Domán elnök a közgyűlés résztvevőinek viharos közbeszólásai közepette reflektált Mircea, az Ugir igazgatójának támadására, a

mely szerint a drágaság okozói a kereskedők. A közgyűlés leszögezte, hogy az árdrágítás vádját nem lehet a kereskedőtársadalomra sütni, mert hiszen a drágaságot elsősorban a vasúti díjszabás, az adók, de legfőképpen a kartellek okozzák!

(B.)

A kisebbségi kérdés nemzetközi kérdés

A Népszövetség első radikális állásfoglalása

a kisebbségek üldözése ellen

Megbélyező határozat a lengyelországi németség üldözése miatt

Genf, január 26.

Rendkívüli horderejű határozatot hozott szombaton a népszövetség tanácsa a lengyelországi elnyomott német kisebbség ügyében, melynek elintézését tudvalevőleg Németország Curtius külügyminiszter révén erőlyes állásfoglalással követelte Genfben.

Joshisava japán delegátus előadói jelentése szerint

280 esetben bizonyították be, hogy Felsősziléziában a kisebbségi polgárok élet- és vagyonbiztonsága ellen merénylet történt és a genfi egyezmény 78 és 83 szakaszát megsértették.

A lengyel kormány megígérte, hogy ezeket megvizsgálja, de a népszövetség tanácsa külön is felszólította a lengyel kormányt, hogy még a következő (májusi) tanácsülés előtt tegyen részletes jelentést a vizsgálat eredményéről és az okozott károk jóvátételének a módjáról.

A jelentés megállapította, hogy a Felsősziléziában uralkodó szellem megnehezíti a lakosság egyes részeinek boldogulását, ami pedig a konszolidáció első feltétele, s hogy

semmiféle nacionalista szervezet nem részesülhet különleges elbánásban, mert az ilyen eljárás sérti a kisebbségek érdekeit.

A különleges kapcsolatokat a felsősziléziái hatóságok és a szabadcsapatok közt meg kell szüntetni, a német lakosságnak pedig vissza kell adni a bizalom érzését.

A japán delegátus jelentését, mely nagy hatást tett, elfogadta a Tanács, mire Henderson angol külügyminiszter, a Tanács elnöke kijelentette, hogy

a kisebbségi kérdés nemzetközi kérdés és ha a kisebbségi jogvédelem mai rendszere megszűnnék, annak beláthatatlan következményei lennének. A miniszter célzást tett arra is, hogy azok az államok, melyek alá kisebbségeket juttatott a békeszerződés, tartoznak a kisebbségi egyezményeket lojálisan megtartani.

A Resica viharos közgyűlése

Bukarest, január hó 26.

Szombaton délután tartotta meg alapszabálymódosító közgyűlését a Resica. A közgyűlésen igen viharos jelenetek játszódtak le, amelyek különösen akkor voltak nagyon hevesek, amikor a Resica egyik részvényese kimutatta, hogy a Resica kétféle mérleget készít, egyet a külföldi érdekeltségnek, egyet pedig a belföldnek és hogy a külföldi érdekeltségeknek készült mérlegben az igazgatótanács javadalmazása és járuléka nyolcvankét millióban vannak feljuttatva, míg ezzel szemben az összes munkásoknak kifizetett bérek összege nyolcvanhat millió.

Az alapszabály módosításáról szóló igazgatói előterjesztést végül is a közgyűlés megszavazta és amikor a kisebbségben levő részvényesek ez ellen tiltakoztak, Coanda elnök kedélyesen odaszólt nekik, hogy keressenek jogorvoslást a törvényszéknél.

GENFI SZAVAK, amelyek mögött lehet valami

Genf, január hó 26.

Ha megkérdeznék a közönségtől, mi érdeklí jobban a népszövetségi Conseil ülése, vagy az ugynevezett Páneurópa-bizottság tanácskozásai, egész bizonyos, hogy az emberek Páneurópát választanák. Azért érdeklí jobban az embereket Páneurópa, mint a népszövetségi Tanács, mert ez az utóbbi testület már esztendő óta létezik és még semmi jót nem sugárzott az emberiségre, holott Páneurópa egyelőre még csak ködös valóság, amiből még kisüthet valami szelíd napfény.

Mintha egyik-másik diplomatának kötehlől volna az idegzete, annyira nem fog rajtuk a folytonos csevegés. Briand például mindig este felé derül jókedvre. Ilyenkor jóízű aperszűivel a családi összeszokottság hangulatát kelti föl a Népszövetség fényárban fürdő üvegtermében.

És hozzá úgy bókol, ahogy csak a franciák tudnak. Ma például megdicsérte Marinkovics szerb külügyminisztert. Marinkovics a gazdaszony kulcsomóját emlegette a legutóbbi fölszólalásában.

Európa közgazdászainak — mondta Marinkovics — ugyanúgy, mint a jó gazdaszornynak egész kulcsomóval kell rendelkezniük, mert nagyon sok a fölnyílásra váró zár.

De Briand bókjai után mindig valami negatívum következik, így ma hozzáfűzte, hogy *Európa baján ma semmiféle szellemességgel nem lehet segíteni, hanem cselekedni kell.*

Hogy miből állna ez a cselekvés? Briand két — három albizottság kiküldését javasolta. — Albizottságot kiküldeni pedig annyit jelent a Népszövetség nyelvén, mint eltemetni minden jobb sorsra méltó ideát.

És nyomban kinyilvánította, hogy a legelső tennivaló Európa mezőgazdasági kérdéseinek megoldása.

A gazdasági összefogást nem odázhadják el tovább Európa népei.

Olyan helyzetbe kerültünk, amelyben többé nem a kereskedelmi miniszterek, hanem a külügyminiszterek foglalkoznak a gazdasági bajokkal.

Ma nem udvariasság tartja együtt az európai diplomáciát, hanem az az őszinte óhaj, hogy segítsen az inségben levő népeken.

Ha mégolyan elkedvetlenítő dolog is asszisztálni ezeken az üléseken, mégis kiviláglik két örvendetes reménységű tanácskozásközl.

Az egyik az a kedvezőbb hangulat, amely a leszerelési kérdésben jött létre, a másik a mezőgazdasági hitel ügyének megérlelődése.

A leszerelési kérdéssel most foglalkozik a Conseil.

A markánsarcu Quinones de León, Spanyolország kiküldöttje adja elő a leszerelési tervzet elfogadására vonatkozó javaslatot. A hozzászólásokból kitűnt, hogy minden nagyhatalom köteletségének vallja keresztülvinni a népszövetségi egyezségokmány nyolcadik paragrafusát.

A nagy leszerelési értekezletet nyilvánvalóan Genfben tartják meg.

Időpontja 1932. február. Ami az elnök személyét illeti, valószínűleg csak a Tanács májusi ülésszakán választják meg. Vagy március elejére. (Briand szerint csak „klimai” nézeteltérések vannak a tanácsstagok között.)

A magyar politika számára Genfben az a tanulság szűródött le, hogy

a nemzetközi békeintézménynél nem lehet a békeszerződés revízióját kérni,

de egyengetve van Magyarország számára a gazdasági kollaboráció útja. A kibontakozó középeurópai szövetségben

Magyarországnak aktív szerepet kell vállalnia.

**Fül, orr, gége
és sebészeti
szanatórium**

Cluj-Kolozsvár
P. Cuza Voda 8
(v. Bocskai-tér)

Igazgató orvos:

Dr. Koleszár László

A Népszövetség egész apparátusa a mezőgazdasági hitel kérdésével bibelődik. Erről tárgyal a pénzügyi bizottság is. Lehet, hogy politikai feltételekhez kötik a mezőgazdasági hitel folyósítását.

Valamelyik ujság azt a feltűnést keltő hírt közölte, hogy Németország kérni fogja a Tanács előtt a Young-terv revízióját, a németországi nyomasztó viszonyokra való hivatkozással.

Brámiyen nagy nyomást gyakorolnak is Curtiusra a szeptember 14-én megerősödött nacionalista tulzók, ez a hír mégis csak naiv feltevés. Akik ilyeneket irnak, összetévesztik Stresemann utódját egy éretlen gyermekkel. Hisz Curtius jól tudja, hogy a háborus kiadások az angol költségvetésnek 56 százalékát és a francia költségvetésnek 51 százalékát teszik ki, míg a német állami kiadások tételében csak 24 percentnek felel meg a háborus kiadások ösz-

sege, amelynek a felénél kevesebb jut a jóvátételre.

Mióta a Young-terv életbelépett, Németország 325 millió dollár külföldi köcsönt vett föl.

ami sokkal magasabb szumma annál a pénznel, ami jóvátétel címén vándorolt ki Németországból.

Egybevetve mindent a nagyhatalmak egyelőre elejtették az európai föderáció megszerzésének tervét és az európai országok számára pusztán regionális együttműködést szuggerálnak.

Mégis leszűródött valami hasznos dolog a januári ülésszak tanácskozásaiából, illetve a Páneurópa-bizottság munkájából. Annak belátása, hogy a gazdasági válságon minden körülmények között segíteni kell és hogy a segítés legmegfelelőbb módja a földmivészeknek nyújtandók ugynevezett *mezőgazdasági hitel*.

A másik vizasztaló reménységű inkább erkölcsi jelentőségű. Arra az ünnepélyes manifesztumra gondolunk, amelyben a Népszövetség Tanácsában résztvevő négy európai nagyhatalom külügyminisztere, kinyilvánítja, hogy a békét megvédi mindenféle fölforgató törekvessel szemben.

Ezek csak szavak, de a szónak is hatalma van, ha igaz akaratot fejez ki.

Seidner Inure.

Hitelezői elől megszökött az aradi Rezinol-gyár igazgatója

Elrendelték a szoros zárlatot a gyár ellen

Arad, január 26.

Nagy feltűnést kelt, hogy Balassa Géza dr. a Rezinol gyár igazgatója, a kettős ünnepet kihasználva, hirtelen el-tűnt.

Balassa vállalata az utóbbi időben súlyos fizetési nehézségekkel küzdött s az igazgató — ugy látszik — már nem látott más megoldást, mint hogy megszökjék hitelezői elől.

Több, mint kétmillió lej adósságot hagyott hátra.

A hitelezők, köztük két német cég képviselői szoros zárlatot kértek a gyár ellen, amit az ügyészség ma el is rendelt.

Altalában azt hiszik, hogy Balassa Magyarországra szökött át. Megtörténtek az intézkedések letartóztatására.

Megint egy munkaterv —

Haticganu miniszter is sürgeti az építkezések és közmunkák megindítását

Bukarest, január 26.

Haticganu munkügyi miniszter nagyszabásu tervet dolgozott ki a munkanélküliség enyhítése érdekében. A miniszter a tervet memorandumban foglalta és azt a legfőbb gazdasági bizottság legközelebbi ülésén már elő is terjeszti.

Haticganu munkaterve nagy vonásokban a következő:

A kormány azonnal léptesse életbe azokat az építkezési kedvezményeket, amelyek a tavaly megszavazott törvényben le vannak fe-

letve. Ezenkívül az építkezés érdekében indítson be a kormány megfelelő propagandát és a legmesszebbmenő kedvezmények nyújtásával adjon lendületet az építkezési vállalkozásnak, mert a munkanélküliség enyhítése elsősorban az építkezésektől függ.

A kormány haladéktalanul indítsa be a már régebben tervezett közmunkákat.

A memorandum részletes adatokat és utmutatásokat tartalmaz a terv keresztülvitelére, hogy azonban lesz-e valami fogantatja, legalábbis kétséges.

A Jeges-tenger egyik szigetén négy ezer magyar hadifogoly sinylődik

Egy most visszatért hadifogoly borzalmas közlése

Budapest, január hó 26.

A magyar külügyminisztérium ismételt újabb akció megindítására határozta el magát a béke tizenharmadik évében is még mindig Szipériában sinylődő magyar hadifoglyok hazahozatala érdekében.

Erre a lépésre egy debreceni illetőségű hadifogoly hazaérkezése szolgáltatta az alapot azzal a vallomással, amelyet hazaérkezése után a debreceni hatóságok előtt tett. A hadifogoly, Szenyád István, néhány nappal ezelőtt érkezett haza az orosz hadifogságból, a következőket hozta a különböző hatóságok tudomására:

Egészen biztos értesülései vannak arról, hogy a Jegestenger egyik szigetén még most is körülbelül 4000 magyar hadifogoly él, teljesen elszigetelten és olyan szörnyű rabszolgasorban, aminőről a szipériai borzalmaktól távol élőknek fogalmuk sem lehet.

Ezeknek a magyar hadifoglyoknak minden vágya az, hogy végre hazakerülhessenek Magyarországra. Kivánságuk azonban hajótörést szenved azon az embertelen szigorúságon, a mellyel a szovjet a politikai bűnösöknek mi-

nősített hadifoglyokat elzárta a külvilágtól.

Szenyád István vallomásáról a debreceni hatóságok a külügyminisztériumnak is jelentést

— A Szipériából hazatért hadifogoly vallomás adatait jegyzőkönyvben közölik, hogy a külügyminisztérium nemzetközi fórumok útján győződjék meg arról, hogy a szovjeturalom valóban visszatartotta-e és internálta-e a magyar foglyokat a Jeges-tenger egyik szigetén.

A Szipériából hzatért hadifogoly vallomásának megdöbbentő adatai alapján a budapesti lapok tudósítói felkeresték Fábíán Béla demokrata képviselőt, aki maga is hosszú éveket töltött orosz hadifogságban és így jól ismeri a hadifogoly problémát. Fábíán, Szenyád vallomásával kapcsolatban a következőket mondta:

— Szenyád állításai figyelmet érdemelnek, mert egyáltalán nem hangzanak hihetetlenül. Nekem is tudomásom van arról, hogy a Jeges-tenger Szoloveck szigetén még most is igen sok magyar hadifogoly él, akiket a szovjet nem enged haza.

A Chemarea konferenciája

Miniszterjárás Kolozsváron

Harmincezer tagja van a vojnik-szervezetnek

Kolozsvár, január 26.

Szombaton tartotta a nemzeti parasztpárt erdélyi ifjusági szervezete, a „Chemarea” konferenciáját, amelyen Mihalache, Madgearu, Hatieganu, Tilea és Cadere miniszterek, illetve államtitkárok vettek részt. A konferencia megnyitója Vajda, volt belügyminiszter méltatta a Chemareát, mint az erdélyi párt hatalmas hátvédjét. Moldován Hariton terjesztette elő titkári jelentését, amelyből kitűnik, hogy a vojnik-szervezetnek harmincezer tagja van

és ez a tömeg a pártérdek védelmére teljesen fel van készülve.

Este zajlott le a hagyományos Chemarea-bál, amelyen a miniszteri vendégek is résztvettek.

Vasárnap délelőtt a prefektusok és alprefektusok értekezletet tartottak, melyen Mihalache belügyminiszter is résztvett. Az értekezleten a közigazgatási aktualitásokról folytak megbeszélések. Délután szövetkezeti és agrárkonferencia volt, este pedig a miniszterek elutaztak.

A romániai városok kongresszusán mondta Dobrescu, Bukarest főpolgármestere:

Az állam inkább kihasználója, mint támogatója a városoknak

Dobrescu

Bukarest, január hó 26.

Vasárnap kezdődött meg Bukarestben a romániai városok országos kongresszusa, amelyen minden nagyobb város képviseltette magát. Az erdélyi városok képviselői hiánytalanul jelentek meg.

A kongresszust Dobrescu Demeter, Bukarest főpolgármestere nyitotta meg. Megnyitó beszédében kijelentette, hogy

a romániai városok önkormányzata jelenleg csak látszatra van meg, tényleg azonban nincsen.

A közös munka célkitűzését abban jelölte meg, hogy ez a látszat-autonómia valóság legyen, a mire igen nagy szükség van, mert a jelenlegi körülmények között

az állam inkább kihasználója, mint támogatója a városoknak.

Szorgalmazta a városok egészségügyi intézményeinek sürgős és modern kiépítését, mert — amint kijelentette, — beteg emberek ténferegnek az utcákon anélkül, hogy a legminimálisabb orvosi segélyben részesülhetnének.

Városfejlesztési szempontból a romániai városok élelmiszer ellátásának megszervezését tartja szükségesnek.

A felszólalások során Cantacuzino herceg a városok élelmiszer ellátásának megszervezéséről tartott érdekes és figyelemreméltó előadást. Negrescu a közigazgatási törvény néhány rendelkezését sérelmezte s kérte azoknak sürgős megváltoztatását. Brezeanu a városi hivatalos árverések kérdésében szólalt fel s kérte, hogy szabályrendelileg teremtsenek rendet ebben az igen fontos kérdésben.

A délutáni ülésen Mihali Tivadar, Kolozsvár polgármestere elnökölt.

Feketeszesz-ütközet volt Szilágynagyfaluban

Savu inspektor ott keresi a bűnösöket, ahol nincsenek

Szilágysomlyó, január 26

Az érnihályfalvai ugynevezett zöldszeszbotrányban már szerepelt Savu bukaresti pénzügyi inspektor négytagú repülőbizottság élén a napokban megjelent báró Bánffy szilágynagyfalui szeszgyárában, ahol váratlanul raziát tartott. A rajtaütés éjjel történt s annak ellenére, hogy semmi tárgyi bizonyítékot nem találtak arra nézve, mintha a szeszgyárban illegális szeszgyártás folyna, a bizottság tagjai verni kezdték Grossz és Krausz bérlőket és alkalmazottaikat, köve-

telvén, hogy vallják be, hogy feketeszest gyártanak. A gyár bérlői és az alkalmazottak, hogy a további inzultusoktól meneküljenek, végül is olyan vallomást tettek, hogy a gyárban valóban folyt feketeszesttermelés.

A helyszínére kiszállott Stanescu pénzügyi inspektor, valamint Stavrec vezérinspektor is, akik megállapították, hogy a szeszmérőgépben elhelyezett titkos jel érintetlen.

Az egyik véresre vert munkás kérésére kiszállott a helyszínére Pallade főügyész is, aki

előtt a gyanúsítottak visszavonták a jegyzőkönyvben tett vallomásaikat. Amikor aztán az ügyész eltávozott, Savu inspektor ismét összefogatta a szabadlábra helyezett gyanúsítottakat, majd az egész társaságot átkísértette a zilahi ügyészségre.

Garami Ernő visszavonulásának újabb magyarázata

Budapest, január 26.

A szociáldemokrata párt vezetősége, illetve az országos szaktanács február 8-ikára általános szakszervezeti kongresszust hívott össze, amelynek tárgyalásai elé nagy érdeklődéssel tekintenek.

A kongresszussal kapcsolatban ugyanis az országos szaktanács a múlt szeptember elsejéhez hasonlóan hatalmas tüntető felvonulást tervez, hogy követelje vagy a közmunkák nagyszabású megindítását, vagy pedig a munkanélküliek állami segélyezésének az intézményesítését.

Ezuttal a szociáldemokrata párt és a szakszervezetek központi vezetősége a legmesszebbmenő intézkedéseket teszi meg, hogy a tüntetés ne fajulhasson el. Más kérdés természetesen, hogy a hatóságok engedélyezik-e a felvonulást, amely ismét zavargásokba fulladhat.

Garami visszavonulásával egvébként még mindig foglalkoznak politikai körökben. A Magyar Hétfő című lap például úgy értesül, hogy taktikai álláspontjain kívül

Garamit az készítette a pártvezetőségből való lemondásra, hogy a párt nem volt hajlandó közbenjárni Böhm Vilmosnak, a vörös hadsereg volt parancsnokának a megkegyelmezése érdekében, noha ezt az ügyet Garami szíven viselte és mindenképpen sürgette.

E beállítás szerint Garami visszavonulásának egyik oka ez s állítólag mint magánember fog most igyekezni Böhm amnesztizálását kieszközölni, mert erre visszatérésekor kötelezettséget vállalt.

A titokzatos hamburgi gyilkosság újabb fordulata

Hamburg, január 26.

Néhány nappal ezelőtt — mint megirtuk — több tekintetben titokzatos gyilkosság hozta igazalomba Hamburg városát. Hans Schmollert, a Mercedes-mozi közismert igazgatóját mozija pénztárhelyiségében átlőtt fejvel holtan találták meg. A kasszát a tettes feltörte és teljesen kifosztotta. A borzalmas gyilkosság az esti előadás alatt történt, ami csak fokozta a titokzatossgot, hiszen ebben az időben a mozi annyira népes volt, hogy a gyilkosnak tetto elkövetésére alig lehetett néhány peronyi ideje.

Különösen feltűnő volt az is, hogy a gyilkos revolver dördülését senki se hallotta, holott a rendőrségi próbák megállapították, hogy annak feltétlenül hallatszania kellett volna nemcsak a pénztár körüli helyiségekben, hanem a nézőtérén is.

Ebben a kérdésben aztán a rendőrség azzal nyugtatta meg önmagát, hogy a lövés valószínűleg akkor dördült el, amikor az éppen műsoron levő hangosfilm nagyot ordított.

Egyelőre ennyi volt a nyomozás minden eredménye, mert a rendőrségnek még csak halvány gyanuja sem volt, hogy ki követhette el a gyilkosságot. A gyilkos semmi nyomot nem hagyott maga után, a kihallgatások is eredménytelenek maradtak.

Vasárnap délelőtt aztán jelentkezett a rendőrségen König Herbert Erwin 36 éves istállólegény s előadta, hogy ő a gyilkos.

Tettét előadása szerint nagy nyomora miatt követte el. A rendőrség ideiglenesen őrizetbe helyezte az önként jelentkező embert, vallomását azonban egyelőre kétkedéssel fogadta, mert König a kassza kirablására vonatkozólag zavaros feleleteket ad, másrészt azt sem tudja kellőleg megmagyarázni, hogy mi vette rá az önként való jelentkezésre.

— A székeljudvarhelyi megyei közkórháznál befejeződött a bűnügyi vizsgálat. Székelyudvarhelyről jelentik: Az ügyészség a napokban fejezte be Bercan kórházi gondnok ellen folytatott vizsgálatát. — A könyvszakértő jelentése szerint 404.652 lej hiány mutatkozott a pénztárkezelésben, sőt többszöri okirat-hamisítás is előfordult. — A vizsgálóbíró elrendelte Bercan gondnok letartóztatását.

— A szamosmegyei magyar párttagozat elnöksége a déli és a megyei párttagozatok újból való megszervezése céljából 1931. január hó 30-án délelőtt 11 órára a dési polgári olvasókör nagytermében szervező és tisztújító közgyűlést hívott össze.

Telef. 518. **Modern Mozdó** BRASSÓ

Ma hétfőn utoljára
a Fox-filmgyár legszebb alkotása
Éneklő hangos film!
„A négy pajtás”
Főszerepben:
Janet Gaynov, Charles Farrel
A
„Négy ördög”
testvérfilmje.
A csodás Western Electric
apparatuson.

Következő műsorunk:
Német beszélő filmszenzáció!
**„Szerelmem
Öfensége”**
(SONNTAG DES LEBENS)
Főszerepben:
KAMILLA HORN, OSCAR MARION
JÖN! A legszebb német hangos filmoperette JÖN!
Mesék a benzinkuttról
(DIE DREI VON DER TANKSTELLE)

Harc a mandátumért

A magyar falukban — elismerem — rosszul állunk, de a magyar paraszt nyíltszívűsége és egyenessége előtt leveszem a kalapomat — mondja a liberálisok főkortese

Két kabinetet is lehetne alakítani, annyi volt miniszter szaladgál a nagyvárad aszfalton

Nagyvárad, január 26.

A Rimanóczy hotel előtt ideges asszonyok hallatszanak, egy-egy csizmás, rövid kabátos ember, aki kint ácsorgott eddig, átveszi a kommandót. A volt rendőrprefektus csupa élet, csupa mozgékony, Nagy autóforgalom. Egy volt miniszter biztosan jut mindegyikbe, a volt liberális képviselők már csak a soffőr mellé szorulnak.

A liberálisok főhadiszállása előtt vagyunk, a bihar megyei pótválasztás számukra több mint egy mandátum. Ha itt győznek: ez dokumentum lesz, főérv, nagyágyu. Hogy az ország van mellettük. Ebbe a választásba úgy belefektüdtek, mint még soha. Akinek a napja a liberálisokkal együtt áldozott le, mind itt vannak. Kortés az egykori főispán és kortés a kidobott detektív. S ami szintén biztató: itt van Tancred Constantinescu, megszámlálhatatlan millióival, aranyban.

Az ur mit ígér?

A vezérkari főnöke ennek a nagy sturmnak ezt mondja:

— Minden tisztelem a magyar paraszté. — Egyenes, nyíltszívű emberek. Bevallom, rosszul állunk a magyar falvakban, nem akarnak tudni se a román pártokról. Azt mondják: „az ur most meg mit ígér”. Nem lehet mondani ezt, azt. „Hát akkor mir nem tartották be, módjuk lett volna hozzá, hiszen vót az ur már képviselő.” Azért a falusi magyar, aki megmondja nyíltan, hogy ő bizony a fajtájára szavaz, abban bizik egyedül, nem lép fel ellenségesen. „Jöjjön be az ur, tisztelje meg szegény házat, van egy kis kóbasz, egy kis borocska...” — Szép fajta a magyar, vallja a liberális főember.

S ez is valami, hogy idáig már eljutottunk. A román pártok tehát csak a román szavazatokért vetélkedhetnek. Bár hiszen a román falvak lakossága is torkig van. Talán még ez egyszer sikerült a licitáló pártok valamelyikének bizalmat ébresztenie. De a hangulat nagyon komor. A szenvedélyek nagyon ki vannak hegyezve.

Egyik faluból a liberális propagandistákat verik ki, a másikkól a nemzetipártiak oldának kerekét.

Averescuék, bár Goga is megjelent a küzdőtéren, nem sok vizet zavarnak. Jelöltjük Jacob József volt megyei prefektus, eléggé népszerű ember egyes környékeken, de győzelemre a generális lobogója nem számíthat.

Petringenár, mint Teianu főkortese.

A nemzetipárt, még jobban mondva Teianu érdekében az egész hivatalos apparátus angazsálta magát. Ha a liberálisok győzik pénzzel, győzi a pénzügyi államtitkár is. Ha a liberálisok ígérnek, ígér Teianu is. Érdekes momentum a nagy választási harcban, hogy

Teianu ellenfelei jelszavaként szerepel: küzdelem a feketeszess ellen és a falusi ellenzék sorából gyakran röpül a jelölt és hű kísérője, Roxin szenátor felé a kiáltás: Mi lesz a feketeszesszel?

Nyilván az állami adminisztrációban otthonos liberális szakértelem dobta a politikai küzdelem mérlegébe a feketeszesszt, amelynek a moesara előmlött a legmagasabb pártfogókig. — Teianutól tehát elvárhatja a bihar megyei közvélemény a feketeszess banditái ellen való harcot, mert ez a megye vezet ebben a jövedelmező iparágban.

Nem kevésbé érdekes, hogy Teianu alminiszter kiket mozgósított Bukarestben, azaz ki-

A következő megbízásainkat közzöljük. Kereslet: Megvételre keresünk elegáns ebédlőt, több keleti szőnyeget, őrizzoba berendezést, márkás porcelánt, egy jókarban levő autót. Családi házat, kertés földszintes házat, emeletes épületet állami célra Brassóban. Kínálat: Eladásra kínálunk Brassóban, központban fekvő kitűnő ruha üzletet, főtéri, valamint mellék utcai emeletes házat, gyári uton fekvő új házat kerttel. Comisióba adott árura hitelt nyújtunk. Egyességeket levezetünk, továbbá hitelt szerzünk. Román-német tisztviselőt keresünk. — Industria Agentura & Comision, Brassó, Kolostor-u. 8.

ket hozott magával. Elhozta a magyarság felé összekötőnek a Bukaresti Magyar Újság néven szerkesztett lapocskát Volnay-Weisz szerkesztő urral együtt. Amíg a propagandát üző lapot tizezer példányban dobták ki, Weisz szerkesztőt csak egy személyben. Főkortesként szerepel az államtitkár mellett a hírhedt lábtyü-professzor Petringenár is. Petringenár annak idején demagóg fogásaival megbuktatta Belnyesen Averescut, amikor az miniszterelnök volt. Petringenár támogatása tehát a nemzeti párt számára előnyösen hasznosítható.

A liberálisok slemilje a kilencedik jelölt.

Nagy meglepetés volt, amikor nyilván liberális oldalról a jelölés lezajlásakor benyújtottak még egy jelölt listát, amelyen Siladhi Gheorg szerepel mint jelölt. Az ajánlók között igen ismert liberálisok szerepeltek, mint Putici dr. volt rendőrprefektus és Silaghi Corbu Jun volt képviselő. Rosszul informáltak már már azt hitték, hogy a bihari liberális párt újabb frakcióra bomlott. Az ismeretlen Silaghi Gheorg jelölése azonban éppen Bratianu Gheorg pártján akar ütni. Ugyanis a szép számú anal-

Már két tervgazdaságunk is van!

Madgearu és Manoilescu miniszterek összehúzócsapása az ötéves tervgazdaság felett

Bukarest, január 26.

A kormány legutóbbi gazdasági delegációs ülésén került először tárgyalás alá a nagy romániai ötéves tervgazdaság problémája. A B. L. már részletesen írt erről a tervről, amely azt célozza, hogy Romániát öt év alatt az orosz tervgazdaság mintájára konszolidálják. A gazdasági bizottság ülésén Madgearu mutatta be a kormánynak teljesen kidolgozott tervét — Madgearu több, mint hat hónap óta dolgozott a terven és ez az összes gazdasági problémák felölélével, mint említettük, öt esztendő alatt tervezi az ország talpraállítását.

Tasnády Fekete Mária lett Magyarország ezévi szépségkirálynője

Hétezer jelentkező közül választották ki a nagy harc győztesét

Budapest, január 26.

A budapesti Royal-szálló fehér termébe vasárnap délelőtt fél 11 órakor kezdődött meg a „Miss Magyarország 1931” azaz az új magyar szépségkirálynő megválasztása.

A közönség zsüfoglalás megtöltötte a Royal-szálló fehér termét s mikor a budapesti író és művészvilág reprezentánsaiból alakított zsüri élén Beöthy László elnökkel helyet foglalt, megkezdődött a Miss Hungaria-jelöltek felvonulása.

Hétezer jelentkező közül 1722 delegátus jelent meg a zsüri előtt.

A rengeteg jelentkező közül a zsüri

Tasnády Fekete Mária 19 éves borsodmegyei urilányt választotta meg Magyarország szépségkirálynőjének.

Az új magyar szépségkirálynőt Simon Böske avatta föl, vállára helyezve az aranybetűs szalagot. Az eredmény kihirdetésekor a zenekar tüss huzott, Tasnády Mária pedig körülzötték az udvarhölgyek, azaz azok a jelöltek, akik a zsüri döntése szerint a szépségkirálynő után következtek. Ezek a következők voltak: Fülöp Magda (Debrecen), Konkoly-Thege Melinda, Erdős Ibolya (Budapest), Siffer Klári (Kaposvár), Klesch Olga (Pécs) és Dobovszky Viola (Szentes). Az udvarhölgyek közül Dobovszky Viola, a 15 éves szentesi kislány kapta a legtöbb szavazatot a szépségkirálynő után.

Tasnády Mária, az új magyar szépségkirálynő.

fabéta szavazóknál szerepet játszik, hogy a választási iven hanyadik helyet foglalja el valamelyik jelölt. Sok értelmetlen szavazó megfogja a pecsétet és az első vagy az utolsó helyre üti. Erre spekulált Bratianu Gheorg jelöltje, dr. Zigre Miklós, aki legvégül, nyolcadiknak adta be ajánlóját, de már előzőleg úgy tanították ki a párt híveit, hogy a pecsétet az utolsó helyre nyomják. Így fogott egy slemilt a régi liberális párt és a legutolsó pillanatban lefoglalta a leghátul helyezt.

A trükk tehát nem jól sült el.

Letartóztatták a kommunista tanácsosokat és leakarják tartóztatni a kommunistajelöltet, akit hívei elbujtattak.

A kommunista jelölt érdekében választási gyűlést összehívó kommunista tanácsosokat, Gyarmatit és Ullmant letartóztatták. Popa Marint, a képviselőjelöltet is keresték, de Popa Marin, aki különben csak nemrég szabadult ki több hónapi vizsgálati fogságából, ismeretlen helyen tartózkodik.

Az egységes magyarság.

A Magyar Párt szerencsés helyzetben, szerencsés jelölttel vette fel a küzdelmet. Amíg a román pártok széttagozódtak teljesen, addig Nagyvárad és a megye magyarságon bonthatatlan tömbként áll dr. Thury Kálmán mellett. A falvak lelkesedő magatartása után tegnap a Kath. Körben volt nagygyűlés, amelyre zsüfoglalásig megtelt a hatalmas terem. Dr. Paál Árpád és Hegedüs Nándor képviselők voltak többek között a felszólalók. Elmondották, amit nem lehet elégszer hangsúlyozni, a magyarság csak önmagában bízhat.

Bárdos László

Madgearu után Manoilescu emelkedett szólaşra és a kormány tagjainak legnagyobb meglepetésére bejelentette, hogy ő is elkészítette a tervgazdaság koncepcióját. A Manoilescu-féle terv, ellentétben a Madgearuval, nem ezabja meg pontos határidőben a tervgazdaság időtartamát, hanem teljesen szabad teret ad az ország gazdasági erőinek, hogy öt esztendőnél kevesebb, vagy hosszabb idő alatt végezzék el a szanalás munkáját.

A kormány tagjai a kétféle felfogás között dönteni nem tudtak és így a következő ülésre halasztották a döntést.

nő igazán csak a véletlennek és a barátnőinek köszönheti, hogy a zsüri előtt minden versenytársával szemben elvitte a pálmát. Tulajdonképpen nem is akart a szépségkirálynő versenyre benevezni, de a barátnői addig unszolták, amíg — éppen az utolsó pillanatban — mégis csak jelentkezett. Most természetesen végtelenül boldog, hogy hallgatott a barátnőire, mert a „Miss Hungaria 1931” kitüntető címen kívül még egy sifókai telekről szóló ajánlókiratot is kapott a verseny rendezőségétől.

Butoraink minősége elsőrangú

Áraink meglepően olcsók

Fizetési feltételeink igen kedvezőek

Székely és Réti Butorgyár Rt.

MAROSVÁSÁRHELY.
Fióküzletek: BRASSÓ, NAGYSZEBEN

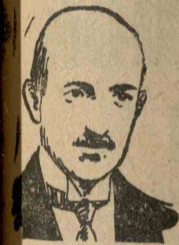
Felháborító korrupció folyt a nyugdíjközpont hivatalaiban

Cutarida bukaresti ügyvédtől függ, hogy az erdélyi nyugdíjasok hozzájuthatnak-e illetékeikhez

Bukarest, január 26.

A B. L. hasábjain a magyar képviselők már többször panaszkodtak amiatt, hogy a nyugdíjközpontban valóságosan elszabotálták az erdélyi nyugdíjasok kérvényügyeit. Hónapokon, évek óta keresztül sem nyertek elintéztést az erdélyi, de főleg a magyar nyugdíjasok kérvényei és ha egyszer-egyszer mégis elővették az ügyükben beporosodott iratokat, ez is csak a múltban történt, hogy egy újabb, állítólag hiányzó kérvényt követeljenek a szerencsétlen nyugdíjasoktól és ezzel megint hosszú hónapokra az iratokba dobják az iratokat.

Kreuter Ferenc német képviselő alábbi leleplezése után most már legalább tudjuk, hogy miért történt ez a szabotálás, tudjuk, hogy mi folyt le a nyugdíjközpont irodáiban. A naiv erdélyi nyugdíjasok azt hitték, hogy ha nyugdíjukhoz akarnak jutni elegendő ha megírják a kérvényt felragasztják a törvényszerint járó bélyegket és jogaikra hivatkozva nyugdíjukat várják. Azonban a legfontosabb dologról megfeledkeztek:

Kreuter

Elfelejtették lefizetni a sápot Cutarida bukaresti ügyvéd urnak, már pedig, amint az alábbiakból kiderül, e sápot lefizetése nélkül a nyugdíjközpontból senki sem kaphatta meg a nyugdíját.

Kreuter Ferenc a kamara szószékéről mondotta el az alábbi megdöbbentő erejű leleplezést. Egy Ferenc nevű temesvári katonai nyugdíjas még két évvel ezelőtt kérvényt nyújtott be a nyugdíjközpontba, melyben hibásan megállapított nyugdíjilletékének helyesbítését kérte. Hónapok teltek el és amikor a nyugdíjközponttól semmi választ nem kapott kérvényére, újabb beadványban sürgette az elintéztést. Erre a beadványra sem kapott választ. Aztán már havonként sürgette ügyének elintéztését. Azonban a nyugdíjközpont nem válaszolt. És nem válaszolt egészen a mai napig. Ezzel szemben egy levél érkezett hozzá, egy Cutarida nevű bukaresti ügyvédtől.

Tudomásomra jutott, hogy ön nyugdíjigényének elismerését kérte a nyugdíjközponttól. — írja ez az ismeretlen bukaresti ügyvéd. — Tekintettel arra, hogy nekem már sikerült rengeteg hasonló nyugdíjügyet elintézni a lehető legrövidebb idő alatt, azon esetben, ha ön hajlandó a nyugdíjközpontból önnek járó összegnek a felét nekem mint tiszteletdíjat átadni.

Es ilyen leveleket nemcsak a fent említett nyugdíjas kapott, hanem ezerszámra mentek ki a hasonló természetű levelek az összes erdélyi nyugdíjasoknak, akiknek valami elintéztelen nyugdíjkérvényük volt a nyugdíjközpontban.

Senki előtt egy pillanatra sem lehet kétséges, hogy Cutarida bukaresti ügyvéd urnak a nyugdíjközpontban ülő hivatalnokok társai voltak, akik minden beérkezett nyugdíjkérvényről azonnal értesítették Cutaridát.

Most már lássuk, hogyan dolgozott az ügyvéd ur, hogyan intézte el a rábizott ügyeket. Egy Baumchen nevű temesvári nyugdíjasnak szintén hasonló nyugdíjdifferenciája volt a nyugdíjközponttal. Hosszas szaladgálás után a nyugdíjközpont arról értesítette ezt a nyugdíjast, hogy kérését teljesítették és a rendelkezésére áll 64.000 lej. De ugyanebben az időben jelentkezett Cutarida ügyvéd ur is. Egy levelet írt a nyugdíjasnak, melyben jelzi, hogy a 64 ezer lejt csak az ő összeköttetései alapján kaphatta meg és fáradozásai jutalmául csupán a kiutalt összeg felét azaz 30.000 lejt kéri.

A nyugdíjas ugylátszik nem mert az előkelő bukaresti ügyvéd urnak ellentmondani és azonnal postára tette a kért harmincezer lej helyett 20.000 lejt, gondolta, hogy az ügyvéd ur talán ennyivel is meg fog elégedni. Azonban mi történt?

Cutarida ur ahelyett, hogy zsebre vágta volna a kizsárolt huszezer lejt, ehelyett bosszút forradt s pár nappal később megérkezett a nyugdíjközpont leírása, hogy

a 64 ezer lej kiutalása tévesen történt és azonnal vissza kell fizetni a kiutalt összeget, különbeni végrehajtás terhe mellett.

Kreuter képviselő, aki tudomást szerzett erről a felháborító esetről, felment a nyugdíjközpontba és megállapította a következőket:

Baumchen nyugdíjas kérvénye hónapokon keresztül ott feküdt a nyugdíjpenztárban anélkül, hogy elintézték volna. Egy szép napon megjelent a hivatalban Cutarida ügyvéd

benyújtott egy újabb kérvényt és mindjárt másnap már meg is volt az elintéztés, azonnal kiutalták a 64 ezer lejt.

És ugyanez történt, amikor a nyugdíjas a kért harmincezer lejes sápot helyett csak huszezer lejt volt hajlandó fizetni. Amikor a nyugdíjas megtagadta a tízezer lejes differencia megfizetését, kiment a nyugdíjközpontból a visszaszívó végzés. — Hát persze, hogy egy olyan nyugdíjas nem is érdemel nyugdíjat, aki nem hajlandó nyugdíjának teljes százalékát átadni Cutarida mesternek.

Cutarida ügyvéd ur tehát nyugdíjat utaltat hat és, ha neki úgy tetszik, akkor ugyanezt a nyugdíjkiutalást is vissza tudja vonatni. — A hadügyminiszter, aki végighallgatta Kreuter interpellációját a kamara előtt ígéretet tett, hogy megindítja az eljárás Cutarida ügyvéd ellen és nyomozást fog indítani annak megállapítására, hogy kik voltak azok a hivatalnokok, akik összejátszottak az ötletes bukaresti ügyvéddel.

Sajnos sok reményünk nincs abban, hogy a

Ujabb hírek a szerbiai forradalmi mozgalmakról

Budapest, január hó 26.

A Magyar Hétfő című lap szenzációs kiegészítő adatokat közöl a jugoszláv hatóságoktól erőlyesen lecafolt jugoszláviai forradalmi mozgalmáról.

A lap értesülése szerint a szerb diktatúrának még idejében sikerült sietőrobbantania a katonai összeesküvést 18 magasrangú katonatiszt letartóztatásával. A forradalmárok közül azonban sokan elmenekültek, mielőtt a hatóságok eljárhattak volna ellenük.

Az elmenekültek között van Kosztics Joszip tábornok, valamint Tomics tábornok a belgrádi helyőrség parancsnoka. Pesics volt vezérkari főnök és Kalafatovics nyugalmazott tábornok.

A letartóztatott 18 magasrangú katona tiszt közül 14-et már kivégeztek.

A lap beszámol azokról a merényletekről, a miket az utóbbi időben részben elkövettek, részben előkészítettek.

Hir szerint merényletet követtek el Kovacevics horvát parasztpárti vezér ellen is, aki Radics István legbizalmasabb hívei közé tartozott, később azonban behódolt Zsifkovic-

VALDA
 ÖVJÁTOK S ERŐSÍTÉSÉK
 légzőszerveiteket a
VALDA
 PASZTILLÁKKAL
 Minden Drogériában s Gyógyszertárban kapható
 Csak a
VALDA
 névvel ellátott dobozban kérétek.

hadügyminiszter által beígért vizsgálatnak sok eredménye lehetne, legalább is erre vall a nyugdíjközpont vezérigazgatójának nyilatkozata, amelyet Kreuter képviselő előtt tett.

— Én is megállapítottam — mondotta a vezérigazgató Kreuter képviselőnek, — hogy egyes tisztviselők kijárókkal csodolgoznak, sőt jelentettem is az ügyészségnek, azonban sajnos a vizsgálatnak semmi eredménye sem lett...

De nem kell azt hinni, hogy egyedül Cutarida ügyvéd dolgozik ebben a bransban. Egy Marin Fudulu nevű ügyvéd például az invalidusok nyugdíjárulékait „szerzi” meg hasonló módon. Ez az ügyvéd már egészen egyszerűen nyomtatott körlevelekben értesíti a háborus rokkantakat, hogy

ötven percentes sápért hajlandó kijárni a nyugdíjat.

Fudulu ügyvéd ur is természetesen hasonlóan Cutarida ügyvéd kollégájához a rokkant hivatalnokaival összejátsza az ügyeket.

Ezek után aztán már igazán nem lehet csodálkozni, hogy a nyugdíjasok és rokkantak éveken keresztül várhatnak míg ügyeik igazságos uton elintéztést nyernek.

18 magasrangú tisztet elfogtak, négy tábornok elmenekült

nak és ő rendezte azt a parasztfelvonulást, a mellyel Zsifkovicsek bizonyítani akarták, hogy a horvát parasztság teljesen elégedett a mai állapotokkal.

A Magyar Hétfő azzal magyarázza meg a jugoszláviai sajtó némaságát, hogy a bevezetett cenzura megakadályoz minden erre vonatkozó híradást.

Zsifkovic, a diktatura miniszterelnöke, a Wolf-ügynökség útján újólág erőlyesen cáfol minden jugoszláviai forradalomról szóló híradást.

A szerb király Zágrábba érkezett.

A hivatalos cáfolat egyik formája az a tény is, hogy

a szerb királyi pár váratlanul Zágrábba utazott.

Jelentések szerint a lakosság nagy lelkesedéssel fogadta a királyi párt. A pályaudvarról Sándor király és neje a bánsági igazgatóság épületébe hajtatott, amelynek erkélyéről rövid beszédben köszönte meg a szíves fogadtatást.

Délben a királyi pár a nép üdvözlésében közben kocsikázta körül a várost.

ASTRA (APOLLÓ) MOZGÓ Brassó

Ma hétfőn fut utoljára

A dicsőség útja

című nagy TAUBER film.

Hétfőn és kedden **Byrd kapitány expedíciója**

Keddől **TALU** (Észak csalóánya) az „Atlantik” testvérfilmje lesz bemutatva (Lichtonos film).

ALCHEMIA

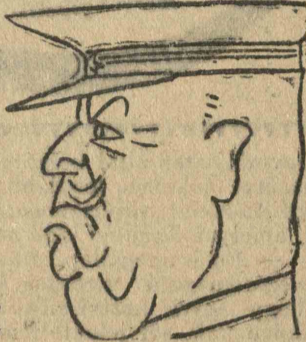
A VILÁGPOLITIKÁBAN

Berlin, január 26.

Egy hónappal ezelőtt már volt alkalmunk egy érdekes aranycsináló perről beszámolni. De, ami most folyik a müncheni bíróság előtt, még sokkal érdekesebb amannál, mert belenyúl a nagy nemzetközi politika titkos boszorkánykönyvéjébe. A düsseldorfi aranycsináló az volt a páratlan érdekessége, hogy ugynevezett intelligens, művelt, sőt tudományosan képzett emberek egyszerre milyen hiszékenyek lesznek s milyen könnyen bedőlnek egy csalónak, mihelyst arról van szó, hogy pénzük nélkül pénzhez jussanak. A müncheni aranycsináló azonban ennél sokkal fejlebb vitte: el tudta hitetni a német nemzeti politika legnagyobb korifeusait, hogy aranyával az egész Young-adósságot ki lehet fizetni s finanszírozni lehet az egész jobboldali „nemzeti mozgalmat.” Maga Ludendorff generális állott az élére a müncheni aranycsináló részvénytársaságnak, hevenőt százalék részesedéssel a hasznóból.

Franz Tausend, az egykori bádogos, ma „aranycsináló”, folytonlagosan elkövetett többrendbeli csalásért áll a müncheni törvényszék előtt, azzal vádolva, hogy azon ürügy alatt, hogy aranyat tud csinálni, nagy összegeket csalt ki hiszékeny emberektől, amiket aztán saját céljaira használt fel.

Az eset azonban nem ilyen egyszerű, mint a vádirat mondja. Már Tausend személyét illetőleg sem. Tausend nem egyszerű csaló. Tipikus autodidakta, a ki talán még most is hiszi, hogy tud aranyat csinálni ólomból. Valamikor bádogos, aztán altiszt a hadseregben, majd laboráns egy hamburgi kémiai gyárban, a hol a vegyészet iránti hajlamaira rábukkan. S ezentul vadul kísérletez. Előbb nem aranyat gyárt, hanem pl. moriumot konyhasóbból, vagy alumíniumot agyagból s egyéb hasznos dolgokat, mint pl. mesterséges trágyát, vagy vértetvek elleni szert. Mindez szerinte egészen egyszerű dolog, (mintahogyan csak egy félváltól megoldotta a kör négyyszögösítését is, csak kár, hogy a háború forgatagában az íráskor elveszték), s magyarázattal is szolgál. Szerinte ugyanis bármely fém előállítható mesterséges uton, mivel... ezt a magyarázatot azonban, — mondja Tausend, — csak egy muzikális vegyész tudja megérteni. — Minden anyagnak van egy bizonyos rezgésszáma, éppen úgy, mint minden hangnak a zenében, csak arról van szó a vegyészeten is, hogy az egyes anyagok rezgésszámát egymással harmonikus viszonyba hozzuk. Ezen elmélet alapján jutott aztán Tausend-mester az aranycsinálás jövedelmező mesterségéhez. 1923-ban

Ludendorff

„fedez fel”, hogy kell preparált ólomból aranyat csinálni s újsághirdetés útján összekötésbe jut egy Reinhardt nevű titkárral, aki 100.000 márkát szerez neki. Ez volt az alapja a későbbi „Studiengesellschaft Tausend”-nek és a „164 R. T.”-nak, melynek fő embere azonban már a világháború egyik legnagyobb hadvezére, két éven keresztül Németország ellentmondás nélküli diktátora: Ludendorff generális volt. De itt kezdődik az ügy politikai érdekessége, mely messze meghaladja Tausend mester személyi érdekességét.

Tausend annyira meg van győződve aranycsinálási képességeiről, hogy előbb hivatalos helyen próbálkozik, Bajorországban, majd Berlinben, a birodalmi elnök irodájában. Itt azonban nem akarnak kezdeni vele, hanem visszaküldik Münchenbe, s pedig Ludendorffhoz, aki megpróbálja összehozni Hindenburggal is, ez azonban elutasítja a találkozás eszméjét. Így aztán Ludendorff egyedül veszi kezébe a dolgot s a legjobboldali nacionalista pénzes emberekből megalakítja 1925-ben a „164 Részvénytársaságot.” A titokzatos elnevezés onnan van, mert óvatosságból az aranyat „164”-nek nevezték el. Benne voltak többek között: Mannesmann Alfred, a világszerte ismert

nagyiparos. Ludendorffnak a Hitler puccsból ismerveje, Pernet, két Schönburg-Waldenburg herceg, több tagja a szász gyáros nagy családnak, Küchenmeister, akik közül az egyik volt az, aki a Rothenau meggyilkolásához az autóját kölcsönözte, Berchtold igazságügyi tanácsos Münchenből, akinek fia fémgyilkosságba volt keveredve, a müncheni nemzeti szocialista városi tanácsos, dr. Buckeley, stb. Tehát egy ki-mondottan szélsőséges nacionalista társaság.

Egyébként a Tausenddel kötött szerződés világosan megmondja, hogy miről van szó s hogy a társaság összetétele nem véletlen. A Ludendorffal kötött szerződésében Tausend teljesen átengedi Ludendorffnak az aranycsinálás értékesítését, eladja neki összes tulajdányait, melyeknek jövedelmét Ludendorff „hazafias” célokra köteles felhasználni s Tausend számára csak öt százalék maradt kikötve. A befizetők tizenkét százalékot kapnak, a maradék 75 százalékot Ludendorff kapja kézhez, úgy, hogy senkinek elszámolnia róla nem tartozik. Csaknem egy millió márkát fizettek be. Ludendorff egy év múlva, amikor kellemetlen újságírók kezdenek megjelenni a társaságról, kiválik s új társaság alakul, más cégér alatt, de hasonló célokkal. Tausend villát vesz magának a Gard-to partján, fényesen él, nem ugyan a haszon részesét százalékából, hanem a befizetett tőkéből. Egészen addig, amíg le nem fogják s ki nem pattan az egész fantasztikus társaság ügye.

Ime, bankóhamisítás után aranycsinálás a világpolitikában, igazán nem lehet mondani, hogy a háború utáni politikában nem mennek a dolgok színesen. Dienes László

Biztosan Jonescu tábornok lesz Vidrighin utóda

A kinevezés pár napon belül megjelenik a hivatalos lapban

Bukarest, január hó 26.

A C. F. R. igazgatótanácsa tegnap ülést tartott az új vasuti vezérigazgató kinevezésének kérdésével kapcsolatban. Legutóbbi számunkban már jelentettük, hogy

a kormány jelöltje Jonescu tábornok, akinek kinevezése biztosnak tekinthető. A CFR-nek azonban autonómiája van s így a kormány csak abban az esetben töltheti be Vidrighin helyét Jonescu tábornok, ha ebbe a vasut igazgatótanácsa is beleegyezik, illetve a kinevezést megerősíti.

A tegnapi ülést Raducanu közlekedésügyi miniszter kivánságára hívták össze. A miniszter ismertette a helyzetet s aztán arra kérte az igazgatótanács tagjait, hogy járuljanak hozzá Jonescu kinevezéséhez. Pretorian elnök személy szerint szívesen nyilatkozott a tanács tagjait.

Valamennyien hozzájárultak a miniszter előterjesztéséhez, kivéve Stanescu ügyvédet, a vasut főügyészét, aki tiltakozott a kinevezés ellen, viszont kijelentette, hogy nem Jonescu személye ellen van kifogása, csupán jogilag vannak aggódalmi.

Raducanu miniszter megköszönte a tanács hozzájárulását, s így

Jonescu tábornok kinevezése pár napon belül megjelenik a hivatalos lapban.

A tábornok egyébként már harmadizben került a romániai vasutak élére. Először 1921-ben volt vezérigazgató, az Averescu kormány alatt. — Averescu bukásával ő is bukott, 1926-ban azonban Averescu újra visszavitte magával a vasut élére. Érdekes, hogy politikai multja ellenére a mostani nemzeti-parasztpárti kormány választása is ráesett.

Gandhit és társait szabadlábakra helyezték

Amnesztiát kaptak az indiai szabadságmozgalmak harcosai

London, január hó 26

Már az ugynevezett „körasztal-konferencia” ünnepélyes befejezte alkalmával bejelentette Mac-Donald miniszterelnök, hogy az új indiai alkotmány-tervezet elkészülésével kapcsolatban a birodalmi kormány vissza óhajtja adni a szabadságot az indiai függetlenségi mozgalom harcosainak. Maga is beismerte, hogy az alkotmány-tervezet csak keret, amely csupán akkor válhatik be, ha India egész népe beleilleszkedik és életet ad neki.

A beigért amnesztia most be is következett. Delhi-i jelentés szerint Irvin lord alkirály szombaton

elrendelte Gandhinak és társainak a szabadonbocsátását.

Az amnesztiát az alkirály rendelete azzal indokolja, hogy az angol birodalom csak akkor juthat el az igazi kibéküléshez, ha minden egyes polgára szabadságot élvez. Reméli, hogy olyan légkört teremt a szabadonbocsátással, amely lehetővé teszi Indiában a polgári rend helyreállítását és az új alkotmány megvalósítását.

Gandhival együtt kikerült a börtönből Vallabhai Patel, Javaharlal Nehru és Naidu aszszony, valamint a szabadság-mozgalom minden vezető embere. Mind egy félévvel régebben voltak letartóztatásban, Gandhit pedig a mult év május 5-én tartóztatták le.

Gandhi és társai további politikai megatartása elé úgy Indiában, mint Londonban feszült érdeklődéssel tekintenek, mert őrülük függ az új alkotmánytervezet sorsa,

amely csak jelentéktelen engedményeket tesz az önkormányzat elvének s a legfontosabb ügykörökben fenntartja az alkirály korlátlan uralmát.

Válságosra fordult Berthelot tábornok állapota

Páris, január hó 26.

Jelentettük, hogy Berthelot tábornok nemrég sulyosan megbetegedett, amiből kifolyólag egyik lábát amputálni kellett. A tábornok állapotában később javulás állott be, tegnap azonban a beteg ismét rosszabbul lett, annyira, hogy a katasztrófa bekövetkezését minden pillanatban várják.

A nagybeteghez csak a hozzátartozóit engedik be, akiket azonban tegnap már nem engedték meg.

Kis tőkével

minden szorgalmas férfi vagy nő, havi legkevesebb 5—6000 Lei biztos jövedelemre tehet szert. Szép otthoni foglalkozás. Megkereséseket „Biztos jövedelem Lei 5000 Ebsa 1003” jeligen RUDOLF MOSSE Sibiu továbbít. 112-0

GÖRCSÉR, TALYOG, AKNÉ, EGZEMA, HERPESZ, SZPORIAZISZ

REUMA, KÖSZVÉNY, FAJDALMAK

A romlott vér megtamadjá a bőrt

A néphit nem csalódik, midőn a vér romlottságának tulajdonítja az összes visszatartó bőrbetegségeket.

Alapjában véve a vér romlottságának tulajdonítható a gennyes talyog, a flébit, az gennyes görcsér, a köszvény, a reuma, az idegfájdalom, az ajulás, a zsába, a szcliták, a kőképződés, a vesegyulladás, az érlemeszesedés, a női bajok, az átmeneti korszak, a fájdalmas havibaj, a hibás képződés, fehérfolyás, méhgyulladás, beldaganat fibróm stb.

Hogy megszabaduljatok a sok győtrő bajtól, meg kell, hogy szabaduljatok azoktól az elemektől, melyek vérteteket megmérgezik.

A RICHELET VÉRFELEFRISZÍTÓ (DEPURATIF RICHELET) megújítja vérteteket, megtisztítja, megfínomítja, meghozza szervezetek számára az életető elemeket. Közvetlen és bámulatos hatása, melyet a vérre gyakorol, magyarázza meg csodálatos eredményeit. Betegeket, kiket orvosaik már elhívték, megmenték a halál karmából, a RICHELET VÉRFELEFRISZÍTÓ (DEPURATIF RICHELET) alkalmazása által.

Gróf Bethlen magyar miniszterelnököt úgy fogadták Bécsben, mint egykoron Kossuth Lajost

Készül az osztrák és magyar gazdasági kapcsolat

Budapest, január 26.
A barátsági és döntőbírói szerződések sorozatából, amiket az utóbbi évek során sorban kötöttek a különböző érdekektől egymáshoz vonzott európai államok, már csak a történelmi multnál fogva is

súlyos jelentőséggel emelkedik ki az a politikai esemény, amelynek szálai most szövődnek Ausztria és Magyarország között.

Nyilvánvaló, hogy az európai gazdasági krízis taszítja újra egymás ölelő karjába ezt a két államot, amely évszázadokon keresztül, sokszor akarata ellenére, ölekezett a monarchikus államforma nyomása alatt. A monarchia megszűnt, a gazdasági egységek parancsát azonban a békeszerződések sem szüntethették meg. Az összesabdalt határok kevés lehetőséget nyuj-

tottak az ebben az irányban való fejlődésnek. Kossuth Lajos eszméje azonban, a dunai konfederáció, még az utódállamokban is állandóan újratamadó kísértetként bolyong.

Ausztria és Magyarország azt a lehetőséget ragadják meg, ami a békeszerződések utáni helyzetből adódhatik:

megesonkított formájukban is vissza akarják állítani kettőjük közös gazdasági egységét. A terv mindkét ország népe előtt osztatlan lelkesedést keltett

Bethlen magyar miniszterelnököt — mint távirataink mondják, — akkora lelkesedéssel fogadták Bécsben, mint annak idején, a 48-as szabadságharc küszöbén, Kossuth Lajost.

A kétségkívül nagy jelentőségű eseményről alábbi távirataink számolnak be:

A magyar miniszterelnök Bécsben

Bethlen István vasárnap délután fél öt órakor indult el a Keleti pályaudvarról. Kiséretében voltak gróf Calice Ferenc budapesti osztrák követ, Appor Gábor báró, a külügyminiszterium politikai osztályvezetője és Csáky gróf, a külügyminiszterium sajtófőnöke.

A miniszterelnök elutazása előtt fogadta a sajtó képviselőit és a következő nyilatkozatot adta:

— Az évszázados közös sors, a vállalt megvívott világháború, az ezt követő összeomlás szenvedései, majd a békeszerződések súlyos és közösen érzett nyomása közelebb hozta egymáshoz Ausztria és Magyarország népét s ezeken kívül is nagyban elősegítette a közeledést az a megbecsülés, amelyben a magyar nép Ausztria politikai és gazdasági eredményeit és erőfeszítéseit résziesítette. Az a kitartás, erős akarat, s rendszeres munka, amellyel az osztrák nép szembeállt nehézségeivel, olyan tulajdonságokról tették tanubizonyságot, amelyeket minden hazaszerető népnek tisztelnie kell.

— Az a rokonszenv, amellyel Budapest a Szent Imre ünnepekre érkező osztrák vendégeket fogadta, előbízósága volt azoknak az érzelmeknek, amelyekkel a magyarok az osztrákok iránt viseltetnek. Ebben a hangulatban már nem lehet nehéz a két állam közötti viszonyt nemzetközi formába önteni s remélhetőleg megtaláljuk a lehetőséget arra is, hogy a gazdasági kapcsolatokat is a legkedvezőbb formában építsük ki.

Bethlent az osztrák határon Ambrózy Lajos gróf, bécsi magyar követ és Zeileisen osztrák követségi tanácsos várták.

A megérkezés a vonat este kilenckor szaladt be az Ostbahnhofra, ahol a külügyi főtisztviselő élén Schober alkancellár fogadta a magyar miniszterelnököt a szalonkocsi ajtaja előtt. Mindkét részről meleg üdvözlő szavak hangzottak el, azután a magyar nemzeti színnel díszített váróterembe vezették a magyar miniszterelnököt. A váróteremben a bécsi előkelőségek fogadták és vették körül Bethlent, aki rövid beszélgetést tartott, majd Schober társaságában a

magyar követségre hajtattott.

Az állomáson és az utcán, ahol Bethlen elhaladt, hatalmas néptömeg tolongott és éljenzett leirhatatlan lelkesedéssel. A rendőrkordon alig tudta feltartóztatni a lelkesedők és kíváncsiak tömegét. Bethlen este Ambrózy Lajos grófnál teázott.

Schober alkancellár nyilatkozata

Vasárnap délután, Bethlen megérkezése előtt Schober alkancellár magához kérte a Magyar Távirati Iroda bécsi szerkesztőjét s a következő nyilatkozatot adta:

— Bethlen gróf látogatásának jellemző vonását a két állam közötti szívélyes baráti viszony adja meg. Örvedetes tény, hogy a tárgyalásoknál nincsenek politikai ellentétek s így nyugodtan tömöríthetjük érdeklődésünket azokra a kérdésekre, amelyek mindkét kormányt a legerősebben foglalkoztatják.

Azután az általános gazdasági válságról beszélt Schober. Hangsúlyozta, hogy nem szabad az eseményeket odáig engedni, amikor már a radikális eszközök sem segíthetnek. Érthető, ha sokan a multba tekintenek a mai válság idején. A multba, amikor az osztrák-magyar monarchia gazdasági egységes területtel biztosította a gazdasági egyensúlyt.

— Én nem a multba, hanem a jövőbe tekintek, — folytatta Schober — és a történelmi multat összekapcsolom a jövőbe mutató fejlődéssel, hogy újat teremthessünk. A „tu felix Austria nube” mondásnak magva azon igazság felismerésében rejlik, hogy a Dunamedence népeit gazdasági egységbe kell összefogni. A régi monarchiának megvolt erre a hatalma, a hatalom megszűnése azonban nem jelenti a szükséglet megszűnését is. Ezt a szükségletet pedig már régen érezzük és látjuk s már 1920-ban voltak erre irányuló törekvések. Azóta is számtalan terv merült fel. Valamennyinek az volt a hibája, hogy a letűnt multba akart életet vinni. A háború után megváltozott viszonyok új gazdasági formákat követelnek az együttműködésre, még pedig olyan formákat, amelyek a nemzetek önállóságát nem érintik, sőt megerősítik.

— Ezzel a gondolattal számol a regionális gazdasági újjáépítés terve, amely egész Európára vonatkoztatva egybe akarja foglalni azt, ami ezidőszereint gazdasági tekintetben egymáshoz illik és egymást kiegészíti. Magyarország és Ausztria valóban hivatott arra, hogy ezen a téren példát statuáljon. Ezt gazdasági életünk tagozódása indokolja. Az is igaz, hogy a cél felé nem egy út vezet. A legközelebbi jövő feladata lesz az utak közül a legjobbat kiválasztani.

— Idegesség, fejfájás, álmatlanság, szédülés, bágyadtság, levertség, félelemérzések eseteinél a természetes Ferenc József keserűvíz kitűnő háziszor, amely az emésztőszervekből eredő zavarok nagy részét megszünteti s visszaadja a testnek és szellemnek régi munkaképességét. Orvosi szaktekintélyek megfigyelték, hogy a Ferenc József keserűvíz öreg embereknek is megbízhatóan és minden fájdalom nélkül hat. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

HIREK

Volt egyszer egy ember
Szakmája volt kender,
No meg ten és juta
S im eszébe juta:
Eret vág a gyáron
S átlóg a határon.

Rádió keresik
Mindenfelé lesik
Mindent tüvé tesznek
S meglepettek lesznek
Ha előjön végül
De már a kincs nélkül.

Az agrárbizottság éke,
Hogy készül a buza béke,
Mert béke mi soká huzza
Ritka, mint a „ritka buza”.

Oh ti szép háborus esték
A Höfer jelentést lesték!
Ma már ettől távol esünk
Mert Höfer hírekre lesünk.

Inconnue

— A gubacsi-uti postarablás szálai az egyik postás-kisasszonyhoz vezetnek? Budapestről jelentik: A gubacsi-uti postarablás ügyében állandóan újabb nyomok vetődnek fel. Legújabbban a rendőrség házkutatást tartott a postahivatal egyik huszonkétéves tisztviselőjének. Hodza Mária lakásán, az Üllői-uton. A házkutatást végző detektíveknek feltűnt, hogy a lakásban rengeteg sok a szőnyeg. Kiderült, hogy a postás-kisasszony vőlegénye, Pötschacher Gyula, a Corvin-áruház szőnyegosztályában van alkalmazva és, hogy menyasszonyának kedveskedjék, összejátszott két segéddel, Vanczák Károllyal és Józseffel, akikkel együtt sok szőnyeget lopott. Hodza Mária egyébként özvegy anyjánál lakik, akiről megállapították, hogy közismert orgazda. A rendőrség most ezen az újabb nyomon elindulva reméli, hogy sikerül a gubacsi-uti postarablás tetteseit kézrekeríteni.

— Perújítást kérnek Pintér százados ügyében. Budapestről jelentik: Pintér százados feje felől elhárult a bitófa réme, miután Horthy kormányzó a halálbüntetést tízévi fegyházra változtatta, az elítélt ügyvédje azonban még ezután is tovább folytatja akcióját Pintér teljes felmentése és rehabilitálása érdekében. Az ügyvéd ma benyújtotta perújításra vonatkozó kérvényét és egyben újabb husz tanu kihallgatását kéri, akik azt volnának hivatva bizonyítani, hogy Pintér százados jogos elkeseredésben és felháborodásban követte el tettét.

Autóban a szél, por, eső, sokszorosan fokozza a megbetegedés lehetőségeit. Anacot pasztillák szopogatása védelmet nyújt. Egy fiola ára 37 lej.

— Budapesten gyászmisét tartottak Ana Pavlova lelküdvéért. Budapestről jelentik: Vasárnap délelőtt az itteni orosz teplotomban gyászmisét tartottak a Hágában elhunyt Ana Pavlova táncosnő lelküdvéért. A misét, amelyen az orosz emigránsok az open Budapestet tartózkodó Jushnij vezetésével vettek részt, Popoff Mihály görög keleti lelkész szolgáltatta. Mint egyébként Hágából jelentik, Ana Pavlova holttestét annak a szállodának a halljában szentelték be, amelyben a világhírű ballerina kiszenvetett, azután a szállodából átvitték az egyik szanatórium halottasházába. Ana Pavlovát, férje utasítása szerint, valószínűleg Angliába szállítják és ott temetik el.

— KERJE MINDENÜTT a Brassói Lapok könyvnaptárát, mert ezek a legjobbak, legmegbízhatóbbak, legértelmesebbek. (Nagy Regélő Naptár 50 lej, Gazdanaptár 50 lej, Csafádi Naptár 30 lej, Kis Regélő Naptár 20 lej.) Ezek közül mindenki választhat és mindenki kaphat igényeinek megfelelően. Okos ember csak a Brassói Lapok kalendáriumait fogadja el! Kaphatók a B. L. minden árusítójánál, postán megrendelhetők a Brassói Lapok Könyvosztályában.

— „A szerelem öfensége” (Sonntag des Lebens) címen keddtől kezdődőleg egy teljesen újszerű német beszélő filmdrámát mutat be a brassói Modern Mozgó a közönségnek. Egy rendkívül érdekes és izgalmas cselekményű színművet kapunk és a cselekményt a rendezés nagyszerűsége stílusos külsőségek alatt játsszatja el. A két főszerepet a német filmművészet legkiválóbb reprezentánsai, Kamilla Horn, a csodaszép filmprimadonna és Oscar Marion, a fess hősszerű alakítják. A Modern Mozgó keddi műsora a legnagyobb érdeklődést érdemli meg.

Nemcsak a székrekedésben szenvedőnek, hanem az egészségesnek is ügyelnie kell beleinek rendszeres tisztítására. Orvosának tanácsára vegyen be este 2-3 szem Artin dragéet és reggelre megkönnyebbül.

OLLA antiszeptikus készítmény!

Albécis állami népegészségügyi hivatal által végleges és mikroszkopilag ellenőrzött teljes garanciát nyújt. Ügyeljen az OLLA névre!

Autótulajdonosok figyelmébe!

A legjobb hűtőtagvédő a hűtőviz befagyása ellen a

Glysanfin

Biztos hatás — nem párolog — egyszeri kiadás.

Felvilágosítást nyújt:

Románi Rt.
Temezvár I. Bánál ház.
Ing. EDMUND RHEINDT
Brassó, Kut utca 13.
Lassel Hans
Nagyseben, Sporer-u. 13.
és a szaküzletek.

— **Halálozás.** Fogaras város társadalmának, kereskedelmi és ipari életének mély gyászja van. E hó 24-én, szombaton, 83 éves korában, szívgyengeség következtében elhunyt Thierfeld Lipót nagykereskedő, a Fogarasi Takarékpénztár igazgatója, a fogarasi izraelita hitközségnek negyven éven át volt elnöke, a város köztisztviselőiben álló, általános rokonszenvtől övezett érdemes polgára. Halála, magas kora ellenére, váratlanul következett be, hiszen csak nemrég vett részt teljes szellemi és fizikai frissességben Grünfeld Vilmosnak, a B. L. kiadótulajdonosának félszázados nyomdász jubileumán, mint az ünnepelt egykori mestere, s azóta is az utolsó percig, mind az üzletben, mind a vezetése alatt állt bankban fáradhatatlanul munkálkodott. Temetése e hó 26-án délután 3 órakor ment végbe Fogarason nagy részvét mellett. Thierfeld Lipót, akinek elhunytja a fogarasi társadalomra érzékeny veszteség, előkelő és kiterjedt rokonság gyászolja, köztük dr. Pap Salamon nyugalmazott magyar királyi postafőigazgató Budapesten.

— **Tovább is fogva marad a vásárhelyi dohányraktár felügyelője.** Tudósítónk jelenti: Röviden megemlékeztünk arról, hogy a vásárhelyi dohányraktárban nagyarányú sikkasztás nyomára bukkant a központi ellenőr. Az történt, hogy a leltárfelvételkor egész rakomány ládát talált felvéve dohánykészletnek, holott azok üresek voltak. A gyanu természetesen a felügyelőre, Domsán Jacobra irányult, aki minden különösebb emóció nélkül vallotta be, hogy ő sikkasztotta el a csaknem félmilliót érő dohánykészletet. A kérdésekre, hogy mit csinált az elsikkasztott összeggel, lakonikusan azt a választ adta, hogy felélték a jóbarátok.

— **Óvás! Aradi lapársunk, az Erdélyi Hírlap című napilap, ama leküzdhetetlen rokonszenvtől fogva, a melyet a B. L. iránt látnál, hosszabb idő óta rendszeresen átveszi lapunkból eredeti tudósításainkat, riportjainkat, skrupulus nélkül túltéve magát az újságrás kialakult gyakorlatán és etikai parancsán, a mely bizonyos határon túl az engedély nélküli ollozást nemcsak nem engedi meg, de egyenesen megtiltja. Mi már többször figyelmeztettük aradi lapársunkat, hogy a B. L. eredeti riportjainak, cikkeinek szövegét való átvétele, lapunk és a tudósítás írójának megnevezése nélkül, sőt a nevének önkényes elhagyásával, meg nem engedett kalózkodás, amellyel fel kell hagynia. Mitan ez a többszöri, közvetlen figyelmeztetés nem használt, a B. L. indítatva érzi rá magát, hogy immár nyilvánosan figyelmeztesse az Erdélyi Hírlapot inkorrekt és kártokozó eljárásának, permanens visszaéléseinek végleges megszüntetésére. Tekintettel az újságrás és újságcsinálás morális szempontjaira, s azokra a rendkívüli anyagi áldozatokra, melyeket a B. L. amaz eredeti cikkek s tudósítások megszerzéséért hoz, melyeket az Erdélyi Hírlap engedély nélkül, lelkiismeretlenül, a forrás és az író megnevezése nélkül lapunkból rendszeresen átvesz, minden további, hasonló jellegű visszaélés esetén a bírósághoz fogunk folyamodni. Vegye tudomásul ezt az Erdélyi Hírlap.**

— **Lupényben 150 bányaaltiszt e hónapban egyetlen báni fizetést nem kapott.** Déváról jelenti: Amiként szerte az országban mindenütt panaszkodnak a köztisztviselőik, éppúgy méltatlankodik egész zsilvölgyében a bányaaltisztek-és altisztek táborára. Főleg a kisebb fizetéssel dotált altisztek kerültek szerfelett nehéz helyzetbe. Így csak magában Lupényben mintegy 150 altisztnak jutott osztályrészül az a nem várt meglepetés, hogy a Consumtől hónap közben kivett élelmiszerek és a fizetés leszállítása miatt, egyetlen bant nem kapott az elmúlt hónapra kézhez, sőt leg-többjénél tartozik egyenleget vezettek elő számlájukra. Még nekik kellett volna pénzt kiadni elsején, per-se, ha lenne miből.

— **Egy magyar család tűzkatasztrófiája Bukarestben.** Tudósítónk jelenti: Borzalmas szerencsétlenség történt szombaton délután Bukarestben. A Bulevardul Basarab 149. szám alatt lakó Tökés-családnál látogatásban volt Tökés Lipót fiatalember, a családapa fivére. A vendég benzinben mosni kezdte a nadrágját, olyan vigyázatlanul, hogy egy óvatlan pillanatban a benzin tüzet fogott és lángba borította az egész lakást. A család valamennyi tagja, — magának a családapának, Tökés Edének a kivételével, aki éppen cigarettát ment venni, súlyos égési sebeket szenvedett s ugy Tökés Edénét és három gyermekét, mint a látogatásban levő Tökés Lipótot kórházba kellett szállítani. A rendőrség bevezette a vizsgálatot. A ház csaknem teljesen leégett.

Románia

BRASSÓ VÁRMEGYE KÖZIGAZGATÁSA PÉNZÜGYI GAZDASÁGI OSZTÁLY

176—1981. sz.

Brassó, 1931. január hó 19.

HIRDETÉMÉNY

Közhirre tesszük, hogy a nyilvános számvétség-ről szóló törvény 88—114. paragrafusai értelmében 1931. február hó 17-én délelőtt 9 órakor a vármegye-háza II. emeleti 22. sz. szobájában nyilvános árlejtés tartatik. Brassó vármegye hivatalos lapja kinyomatásának biztosítására.

Az óvadék összeg 5000 lej, a többi feltételek pedig megtudhatók naponta, a hivatalos órák alatt a fent megjelölt hivatalban.

Dr. Radu Olteanu s. k.
elnök.

Florea V. s. k.
szolgálati főnök.

Székrekedést,

aranyeret, vesebajt, májbetegségeket, rheumát gyorsan és könnyen anélkül, hogy a szervezetnek ártson, természetes gyógymóddal gyógyít az

UNIVERSAL-TEA

Dobozoneként 95 lej, gyógyszertárakban és drogériákban Labor „Malarin” Bukarest, Piața G. Cantacuzino 3

— **MEZŐTELEGI ELŐFIZETŐINK** és olvasóink szíves tudomására hozzuk, hogy **Dávid Salamontól, miután az általa inkasszált összegeket nem szolgáltatotta be, megbízatásunkat visszavontuk, nevezett tehát nincsen többé feljogosítva nevünkben való semmilyen inkasszóra. Együttal közöljük, hogy ottani bizományosunk ezután özv. Klein Ignáczné.**

— **Nem engedélyezték Sarkadi Aladár kolozsvári vendéglátóját.** Kolozsvárról jelenti: Sarkadi Aladár, ismert budapesti komikus kolozsvári vendéglátóját Hatieganu miniszter nem engedélyezte. A határozat annál feltűnőbb, mivel Sarkadinak Aradra már van engedélye.

SPORT

A debreceni Bocskay katasztrófális veresége Prágában

Prága, január 26.

A Bocskay prágai mérkőzése sajnálatos kudarcba fullt. A magyar bajnokság második helyén álló együttes nem képviselte méltó módon a magyar labdarugást és feltűnően vereséget szenvedett a nagy hírű cseh csapatától. Egészen bizonyos, hogy a debreceniek súlyos kudarcra nem fog következmények nélkül maradni és hivatalos sportkörök is részletesen fogják kutatni az okokat, mely a Bocskay vereségével a magyar labdarugás egyetemes presztízsét megtépázta. Távirati jelentésünk alábbiakban

számol be a prágai mérkőzésről:

Sparta—Bocskay 6:0 (3:0).

A Bocskay vereségét elsősorban a nehéz talaj, valamint a szezoneleji kondícióhiány okozta. A magyar csapat csupán fejjátékban multa felül ellenfelét. A mutatott játék alapján a gólarány túlzottnak mondható. A Bocskaynak is voltak jó pillanatai, azonban a csapat támpalazzal küzdött és nem tudott megbirkózni a nagyobb technikájú csehek gólképességével. A legerősebb felállásban szereplő Sparta góljait Silny, Braine, Podrazil és Cerwenka rúgták.

Lezajlott a Brassói Turista Egylet nagykőhavasai siversenye

Brassó, január 26.

A Brassói Turista Egyesület harmadik magashegyi siversenyét nagy érdeklődés mellett rendezték meg szombaton és vasárnap a Nagykőhavasokon. A két turistaszállót zsufolásig megtöltötte a közönség. A hóviszonyok különösen az első napon kedveztek, amikor is kitűnő porhó állott rendelkezésre. Vasárnap reggelre hatalmas hóvihár kerekedett és a friss, tapadó hó nagyon megnehezítette az akadályverseny résztvevőinek a teljesítményét. Az alászállt sűrű köd viszont lehetetlenné tette a tervezett ugróverseny megtartását. Az ugróversenyt ilyen körülmények között február valamely később kijelölendő vasárnapjára halasztották.

A verseny egyben kitűnő propaganda alkalmat jelentett a BTE részére, amely valósággal missziót tölt be a magyarság körében a sísport népszerűsítésével.

A két versenynap programja futóversenyt és akadályversenyt ölelt fel. A futóversenyt körülbelül tíz kilométeres távolságon rendezték, senior és ifjúsági versenyzők részére. Az akadályversenyben csatlakozott ezen két kategóriához a női versenyzők csoportja is.

Csikszereda jégheki csapatának szenzációs szereplése a bukaresti bajnokcsapat ellen

Csikszereda, január 26.

A jégheki sport, amely Romániában most indult el a népszerűség útján, úgy látszik, kitűnő talajra talált Csikszeredában. A jégheki sport itteni híveinek bátor kezdeményezéséből két napon át vendégül látták a bukaresti Tennis Club Roman kitűnő jégheki csapatát, amely ezen sportágban négy esztendő óta tartja a hegemoniát. Hogy csak egy jellemző körülményt említsünk, az ország színeit reprezentáló válogatott jégheki csapatot, amely a kryuciai világbajnokságon szerepelni fog, kizárólag a Tennis Club Roman játékosaiából állították össze.

A csikszeredai jégheki csapat kitűnő szereplése ilyenformán kiemelkedő sporteseményt képez, hiszen nem másról van szó, mint, hogy a csikszeredaiak, a kiknek ez volt az első nyilvános jégheki mérkőzésük, egyenlő erővel küzdöttek az országos válogatott ellen.

Szombaton a TCR győzött 4:0 (0:0, 2:0, 2:0) arányban.

Vasárnap játszották a revánst, amely eldöntetlen 1:1 (1:0, 0:0, 0:1) eredménnyel végződött. Ezen a mérkőzésen a csikszeredaiak végig fölényben voltak, sikerült is még egy gól rúgniok, amelyet azonban a bíró nem ítélt meg.

A TCR csapatából kimagaslott Cantacuzino játéka, aki hosszú lövéseivel tünt ki. Csikszereda csapatának legjobb embere Csákány banktisztviselő volt.

Nagy meglepetések a bécsi télikupában

Bécs, január 26.

A téli labdarugó serlegmérkőzés tegnap nagy meglepetéssel végződött. A WAC 3:1 (2:0) arányban verte az Admira eddig veretlen csapatát, mely eredmény következtében a WAC a tabella élére került.

A következő meglepetést a Wacker—Viena mérkőzés szolgáltatta, melyet a Wacker 5:4

Minden gondos háziasszony

„PYRAM” CIPŐPASZTÁT

használ.

Sz 18421

Aki fiatalágát tartósan megakarja őrizni, reggelire, uzsonnára rendszeresen Ovomaltinet fogyasszon.

Részletes eredmények:

Futóverseny. (Szeniorok.) 1. Papp Gyula 37 perc 17 mp. 20.000 pont. 2. Miess Bertalan. 3. Gráf György. 4. Halász Endre. 5. Samhammer Raymond. 6. Ferencz Károly (feladta). Ifjúsági: 1. Mattis Teutsch 38 perc 37 mp. 20.000 pont. 2. Popovici Péter. 3. Kőrösi György. 4. Dankó Károly. 5. Kósa Albert. 6. Áronsohn Gábor. 7. Biró Géza. 8. Bräutigam. 9. Spari Albert.

Külön megjegyzendő, hogy a három első ifjúsági versenyző jobb eredményt ért el, mint a szeniorok első helyezettje.

Akadályverseny: Szeniorok: 1. Papp Gyula 7 perc 58 mp. 19.950 pont. 2. Samhammer R. 3. Halász Endre. 4. Gráf György. 5. Szabó Károly. 6. Ferencz Károly. 7. Miess Bertalan. 8. Both József. Ifjúsági: 1. Mattis-Teutsch 7 perc 25 mp. 19.875 pont. 2. Kőrösi György. 3. Popovici Péter. 4. Demeter Imre. 5. Dankó Károly. 6. Kósa Albert. Versenyen kívül: Szendner.

Női versenyzők: 1. Boldizsár Ilonka 4 perc 30 mp. 20.000 pont. 2. Tompa Böske. 3. Aczél Sárika (Csikszereda). 4. Dushenes Ria.

(2:2) arányban megnyert. A további eredmények:

Rapid—Nicholson 5:1 (1:0).

Slován—Florisdorfer AC 2:2 (1:0).

Két új magyar uszókorekord

Budapest, január 26.

A magyar uszósövetség tegnap délután rekordjavító uszóversenyt rendezett, melynek során két új országos rekordot, egy férfi és egy hölgyrekordot sikerült megdönteni.

Az ötszáz méteres gyorsuszásban Halasy Olivér 6 perc 47.2 mp. idővel állított fel új országos rekordot. (A régi rekord 6 perc 54.2 mp. volt.)

A 200 méteres hölgy hátuszásban Mallasz Gitta 5 perc 19 mp. idővel az új rekorder. A régi rekordot Szőke Kató tartotta 3 perc 25.4 mp. idővel.

A vízilabda kupamérkőzések során a következő eredmények voltak:

MUE—MAFC 2:1 (2:1).

FTC—BEAC 6:0 (3:0).

A jó és praktikus

SPORT-ING

már

320 lejért

kapható

„VICO”

CEGNEL

Brassó, Buzasor 3.

Tekintse meg speciális kirakómat!

KÖZGAZDASÁGI LAPOK

A parasztdósságok konvertálásának mintájára

Ipari kényszerszindikátusokat akarnak a bankok, hogy tulajdonosok rossz vállalataikon

A gyáriparosok ellenzik Manoilescu tervét

Kolozsvár, január 26.

Az erdélyi gyáriparosok a napokban népes gyűlést tartottak, amelynek főtárgyát a Manoilescu miniszter által beindított olcsóbbítási és racionalizálási akció képezte. Mint nemrég jelentettük, a gyáriparosokkal beleken át lefolytatott bizalmas tárgyalások eredményeként Manoilescu miniszter kényszerszindikátusba akarja tömöríteni az egyes iparágakat, mert ezektől várja az árak leszállítását. Sőt egy régebbi cikkünkben jeleztük azt is, hogy a miniszternek még ennél is merészebb terve van, még pedig az, hogy az így szindikalizált gyáripár egész termelését, eladását és exportját az állam által létesítendő központi szerv kezébe centralizálja.

A kolozsvári értekezleten a gyáriparosok beható tárgyalások után úgy találták, hogy Manoilescu miniszter terve aggodalmakra ad alkalmat. Kifogásolták a gyárosok a kényszerszindikalizálást, úgy elvi, mint gyakorlati okokból. Elvi szempontból azon az állásponton vannak, hogy Manoilescu miniszter terve a magántulajdon elvét teljesen kikapcsolja és az államszocializmus egy ferde fajtáját hozná magával, amelyhez hasonló Mussolini vezetett be a fasiszta Olaszországban. Az államnak a magánvállalkozás legfelsőbb ügyeibe való beavatkozása annál furcsább, mert ugyanakkor azoknál a vállalatoknál, amelyeket a kommercializálási törvény alapján hozott létre, az állam nem tud, nem is mer, vagy csak a teljes sikeresség esélyeivel szokott beavatkozni. Ott van például a CFR, amelynél a kormány sohasem tudta keresztül vinni a maga akaratát.

De az elvi idegenkedésen túl a gyárosoknak komoly gyakorlati aggodalmaik is vannak a kényszerszindikalizálási tervvel szemben. Manoilescu miniszter eredeti elgondolása szerint minden egyes iparágban a termelési kapacitás 51 százalékát képviselő vállalatok már kérhetik a kényszerszindikalizálás hatóságai beindítását. Ez azért jelenthet veszedelemet, mert majdnem minden iparágban azok a vállalatok vannak túlsúlyban, amelyeket megfelelő tőke és szaktudás nélkül alapítottak, ezek tehát kapni fognak a szindikalizálási alkalmon, mert a megalakítandó szindikátusban ők vinnék a vezetőszeret, míg a valóban életképes gyárak háttérbe szorulnának és viselnék a szindikalizálással járó összes terhek nagyobbik részét, annál az egyszerű oknál fogva, hogy elbirják, vagy legalább is jobban elbirják, mint a többi. Eppen ezért az erdélyi gyáriparosok azt kívánják, hogy csak az utolsó három évi átlagtermelés 76 százalékát képviselő gyári csoportnak legyen meg az a joga, hogy az érdekeltektől szakma kényszerszindikalizálását kérje a törvény alapján.

A fenti aggályokból kifolyóan hibáztatják az erdélyi gyárosok azt is, hogy Manoilescu miniszter elgondolása szerint már a racionalizálási törvény intézkedik a szindikátusba tömörítendő vállalatok felvásárlásáról. Ha a szindikalizálás végcélja és egyben jogi alapja a termelés olcsóbbítása, akkor ezt az akciót nem lehet megterhelni azokkal a költségekkel, amelyek együtt járnak a felvásárlandó gyárak átvételével. Nem reális dolog, hogy a törvény előre előírja, hogy mely vállalatokat kell felvásárolni. A gyárosoknak az a gyanújuk, hogy ezzel az intézkedéssel Manoilescu miniszter a bankokat akarja tehermentesíteni rossz vállalataiktól, mint ahogy a parasztdósságok konvertálása is azt jelentené, hogy a bankok visszakapják a mezőgazdaságba befektetett és immobilizált, de valamikor busás kamatozott összegeket. Közismert tény, hogy a bankérdekeltségű iparvállalatok, éppen az őket alimentáló pénzügyi intézetek kihasználásával kamatpolitikájuk és hitelkorlátozásuk miatt, válsággal küzdenek és amint a jelek mutatják, ezeket a rossz vállalatokat akarja a kormány az ipari érdekességük és prosperáló gyárakkal megvásároltatni, hogy a bankok visszakapják a pénzüket. Ezzel a bankoknak érdemtelenül juttatott nemzeti ajánlatokkal azonban a kormány lehetetlenné teszi a komoly vállalatok termelésének olcsóbbítását és így igazán nem érdemes az alkotmány ellenére megcsinálni a kényszerszindikátusokat.

Ugyancsak alkotmányellenesnek tartják az erdélyi

gyárosok Manoilescu miniszternek azt a tervét, hogy a kényszerszindikátusokkal párhuzamosan a miniszter a jövőben csakis annak ad majd gyáralapítási engedélyt, aki a meglévő kényszerszindikátusok üzleti érdekeit nem zavarja. Ez a gondolat nemcsak ellenkezik a gazdasági élet törvényeivel, de veszedelem lehet a külföldi tőke bevonulása szempontjából is, egyben le fog törni minden vállalkozási kedvet is. Ilyen módszerekkel nem lehet a termelést racionalizálni, mert ezzel csak a szabad versenyt küszöbölnek ki a kormány, már pedig egészséges szabad verseny nélkül el sem lehet képzelni az ipari cikkek olcsóbbítását.

zálni, mert ezzel csak a szabad versenyt küszöbölnek ki a kormány, már pedig egészséges szabad verseny nélkül el sem lehet képzelni az ipari cikkek olcsóbbítását.

Az ilyen kényszerintézkedések helyett a gyáriparosok a következőkben látják a szanalás módját: a felesleges közhatóságok és az azok fenntartására szolgáló köztehertételek leépítése, a tőke nélkül és szak-képzettség hiányában dolgozó kereskedők eliminálása, valamint a tőke és szakképzettség nélkül működő iparvállalatok megrendszabályozása. Az ilyen módon szanalált ipari termelést és kereskedelmet minden esz-közrel támogatnia kell a kormánynak, abban az irányban, hogy fokozott termelés, illetve áruelhelyezés útján tovább leszoríthassa nagyban, de még inkább kicsinybeli eladási árait. Ezzel a ponttal kapcsolatban kéri a közmunkák és közszállításoknak kizárólag belföldi vállalkozók kezébe juttatását, a magán-építkezéseknek 30 éves adókedvezményrel való szorgalmazását és azt, hogy a jövőben felveendő kölcsönöket, amelyeket pénzben és ne áruval, vagy más kiseleztezt árukban kapjon az ország, elsősorban közmunkák útján gyümölcösöztesse a kormány. De azal, hogy a bankoknak megint nemzeti ajándékot akar juttatni a termelés és a fogyasztók rovására, nem lehet olcsóbbá tenni az életet.

Elkészült a közszállítási törvény,

amely megszünteti a visszaéléseket és minden téren favorizálja a belföldi termelőket

Bukarest, január 26.

Hosszu küzdelem után a belföldi vállalkozóknak sikerült elérniük, hogy a kormány megcsinálta a közszállítási törvényről szóló új törvény javaslatát. Az új törvénytervezet célja az, hogy a jelenleg érvényben levő közszállítási rezsim rengetek hibáját orvosolja, ami szakvélemény szerint majdnem száz százalékban sikerült.

Az új törvény az árlejtési feltételeket központilag állapítja meg és azokat minden közhatóság köteles szigorúan betartani, ami kizárja azt, hogy az árlejtéseknél bárkit is favorizálhassanak mások rovására.

Ezt még azzal is megnehezíti a javaslat, hogy

kötelezi a közhatóságokat ugynevezett irányárak meghirdetésére.

A központi árlejtési hivatal tekintélyét is megerősíti az új törvény azáltal, hogy nagyobb szerepet juttat benne az iparügyi minisztériumnak,

amely jogosítva lesz arra, hogy a tudomására hozott minden szabálytalan árlejtést hivatalból megsemmisítsen.

Megszorítja a törvény a szövetkezetek által élvezett 5 százalékos árkedvezményt is, amely sok visszaélésre adott alkalmat. Nagy jelentőségű intézkedése az új törvénynek az, amely lehetővé teszi a belföldi termelők részére biztosított 5 százalékos kedvezmény reális kihasználását.

A belföldi ipar előnye az árlejtéseknél

Az új törvény a külföldi konkurens ajánlat árához hozzászámítja a védővámot és a fuvardíjat is és az így kapott összegnél lehet 5 százalékkal drágább a belföldi termelő, hogy mégis ő kapja meg a szállítást.

Mindezek az intézkedések tulajdonképpen csak korrigálják a most érvényben levő törvényt. Ezekben az intézkedéseken kívül az új törvény főképpen két új rendelkezéssel siet a belföldi ipar támogatására. Az egyik rendelkezés meghatározza, hogy

bizonyos iparágak által termelt cikkekre egyáltalán nem lehet külföldi rendelést feladni. A törvény ebben a tekintetben úgy intézkedik, hogy az iparügyi miniszternek joga van rendeleti uton újabb kategóriákra kiterjeszteni ezt a tilalmat. Másik új rendelkezéssel a törvény kötelező módon bevezeti a közszállításoknak az ugyanazon szakmába tartozó belföldi vállalatok között való szétosztását, ami kizárja egyes vállalatok különleges favorizálását, illetve

egyed cégek szándékos kirekesztését, ami eddig nagyon is gyakran fordult elő. Az új törvény szerint

ezentúl az árlejtést a kiirt mennyiségnek csak 25 százalékára folytatják le és ezt a mennyiséget a legolcsóbb ajánlattevő kapja meg, míg a szükséglet további 75 százalékát az árlejtésen résztvevő összes cégek között osztják fel termelési kapacitásuk szerint, ha utólag a legolcsóbb ajánlat árait magukéná tették.

Az új közszállítási törvénnyel az érdekeltek teljes mértékben vannak megelégedve és csak azt kívánják, hogy azt a leggyorsabban és változtatások nélkül léptessék is életbe. Ezzel egyidejűleg azonban szükségesnek tartják a számviteli törvény megfelelő módosítását is, miután annak éppen a központi árlejtési hivatal hatáskörének kiépítésére irányuló fejezetét a legtöbb közszállítást végzetető hatósággal szemben máig sem tudták érvényre juttatni.

Nyugalomba vonul a Banater Bankverein vezérigazgatója

Arad, január 26.

A Banater Bankverein péntek délutáni igazgatósági ülésén Weisenburger Ferdinánd vezérigazgató bejelentette, hogy nyugalomba vonul, illetőleg távozik a bank éléről. A bejelentés nem keltett nagyobb feltűnést az igazgatósági tagok között, mivel Weisenburger távozása az utóbbi időben többször felmerült. A vezérigazgató állítólag azért távozik a bank éléről, mert a Banater Bankverein németországi bankérdekeltsége az intézet vezetésében bizonyos decentralizációt akar keresztül vinni.

Egy levél, amely dokumentum. Minden kommentár nélkül közöljük az alábbi levelet, amely önmagáért beszél és bizonyítja, hogy vannak még biztosító-intézetek, amelyek nemcsak hogy korrektül járnak el feleikkel szemben, hanem még azon túlmenően humánus és szociális érzésűről is tanuságot tesznek:

Másolat.

Dela Comunitatea Bisericească rom. cat.

Din Cluj.

A kolozsvári rom. kath. egyházközségtől.

Szám 14—1931.

Az Első Erdélyi Általános Biztosító Részvénytársaság tekintetes Igazgatóságának Helyben.

Egyházközségünk választmányának és közgyűlésének bejelentette a Főgondnok ur, hogy a Szentegyház-utca 2 sz. bérházunknak leégése folytán származott tüzkárukat a legmesszebbmenő méltányossággal és jóindulattal kezelte a Tekintetes Intézet, miért is Egyházközségünk választmányának és képviselőtestületének Főgondnok ur indítványára határozatilag őszinte köszönetét nyilvánítja a Tekintetes Intézetnek.

Végül azon igazán nemes és megértő kivételes elhatározásukért, — hogy a Főgondnok ur kérésére — 100.000 lejjel önként felemelték kárqvótájukat és ezzel lehetővé tették, hogy a bérpalota leégett fedélzete éppen úgy állítsák helyre, amint az volt és így Kolozsvár város főtere architektonikus szépsége nem veszített, hálás köszönetünket fejezzük ki.

Miről van szerencsénk, kiváló tisztelőtünk őszinte nyilvánítása mellett értesítünk.

Cluj, 1931. január 7.

Dr. Jelen Gyula s.k. Dr. Hirschler József s.k. főgondnok. prelátus, elnök.

P. H. Szilágyi Márton s.k. jegyző.

TŐZSDE

(1931. január 26.)

Zürich (nyitás): Berlin 122.85, Amszterdam 207.95, Newyork 516.95, London 25.0925, Páris 20.2550, Milánó 27.06, Prága 15.30, Budapest 20.25, Belgrád 912.75, Bukarest 307, Varsó 57.90, Bécs 72.65.
Valuták: Angol font 816.50, svájci frank 52.70, dollár 168.50, osztrák shilling 23.80, cseh korona 5, pengő 29.60, márka 40.10, olasz lira 8.85, francia frank 6.65, holland forint 68, dinár 2.93.

Január 28

B. L. 9

BRASOV—BRASSÓ / **BUCUREȘTI—BUKAREST**
Kapu-utca 56—58. szám. / I. Sărăndar No. 6.
Telefon: 82 és 1-77. / Telefonszám: 363/64, 373/70

ELOFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félévre 600, évente 1200 lej. Magyarországra: negyedévre 14, félévre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba: negyedévre 420, félévre 820, évente 1600 lej.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk.

MEGBIZOTTAK. Arad: Strada Cuza Voda 3 sz. (Halmágyi Pál). — **Kolozsvár:** Strada Dubalarilor 7 (Neumann Ignác). — **Dés:** Osztián Kálmán Strada S. Barnuțiu 10. **Déva:** Str. Ioan Creanga 2. (Balogh Géza), Telefon 17. Hunyad- és Alsófehérvármegyék részére. — **Nagyvárad:** Str. Nic. Jiga 32. (Szabó Gyula). — **Szatmár:** Papp Géza-utca 15. (Kertész László), Szatmár- és Máramaros-megyék részére. — **Nagyszombat:** Str. Turnului 13.) Szigethy László) — **Szilágysomlyó:** Helperin Ernő — **Marosvásárhely:** Szigyörgy-u. 6. (Szabó Jenő). — **Temesvár:** Berényi Lajos, Gátsor 22/a. — **Torda:** Str. Reg. Ferdinand 25. (Dienes József).

Megbízások felvételére és fizetések átvételére fenti helyi megbízottakon kívül a köv. központi megbízottak vannak feljogosítva: Bartha Géza, Dán Dániel, Gerő Sándor, Nadas Jenő.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnapi 7-50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyzteri hirdetés esetén 25% engedély. Allást keresőknek 25% kedvezmény. — A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej, 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Üzletfelfizetés miatt 3 szobás irodahelyiség, esetleg berendezéssel, — március 1-re átadó. Cim: Ottó Austerlitz, Brassó, Virágsor, (Marmarosch Blank). 11357

Legmodernebben berendezett fényképezési műterem Brassóban lakással, előkelő vendékörrel, családi okok miatt eladó vagy bérbeadó. A helyiségek esetleg más célokra is kiadók. Cim 11361 szám alatt a brassói kiadóban.

Megvételre vagy bérbé keresek 5-10.000 kg. hét-kilós sint, 30—40 darab billenőkocsit. Ajánlatokat „Nyomtáv” jellegre a brassói kiadóba. 11358

Jól bevezetett írógép, rádió üzlet, műszerész műhellyel, nickelező berendezéssel, áruktészlettel vagy anélkül forgalmas nyílt üzlettel, családi okokból eladó, esetleg bérbeadó. Cim a brassói kiadóban. 11300

Keresünk jéggyári kompresszort napi 2000—3000 kg. teljesítményig. Esetleg teljes berendezést Ármegjelöléssel. Czumbil József, Carei-Nagykároly Stefan cel Mare 28. 11392

Bőr és textil ridikülzárakból számla szerint átdadok „Divatos” jellegre a brassói kiadóba. 11391

Butort, háló, ebédlő, konyhaberendezést reklámáron készítek. Tartósság garantálva. Javítást, takarítást olcsón vállalok. Bíró Tamás, Malom-u. 34. Ó-Brassó. 11387

Sürgősen keresek 3 vagon szemorke deszkát és faragatlan cseréfa kertoszlopokat 2 fél és 3 m. hosszú, 14—16 cm. vastag. Ajánlatokat Petre Dumitrescu Botfalud-Bod Jud. Braşov címre. 11386

200 vagon lábonálló tölgy tűzi és mufa, 100 vagon bükk-tűzifa eladó. Pethő Benedek, Torja-Turia. 11385

A reformélet könyvei Bicsérdy Bélától kaphatók Benkő Ign. könyvkereskedésében. Brassó, Str. Reg. Carol. 11393

Hidmérleg 300 kg-os, majdnem új, jutányosan eladó. Bayer, Bereck. Háromszék. 11385

Eladó elsőrendű 100 q széna és sarju. Kuttlik Ferenc, Nagyajta. 11384

Modern villa Korona mellett haláleset miatt eladó. Brassó, Kórház-utca 18. Friedmann. 11378

Egy II. típusú Steyr személyautó 15.000 lejért eladó. Megtekinthető „Rapid” Garázs, Braşov. Ertekezni „Industria-Economia” rt. Timişoara. 11375

Allást nyer

Fiatalkabiro házaspár állást nyerhet; jelentkezni d. e. 9—10 óra között Moscovici Herdán malom személyzeti főnökénél, Bukarest, Sosena Basarab 15. 11340

Keresek 4 éves fiúgyermek mellé 12—14 éves németül beszélő leányt. Banca Nationala, Director, Sepsiszentgyörgy. 11389

Nagy kereseti lehetőség. Jövedelmező mellékfoglalkozás intelligens egyéneknek. — Albertini Jenő, Tusnádfürdő. 11303

Gyártmányaink Ozun—Uzon és környékén való értékesítésére megbízható eladót keresünk. Hercules Cserép és Téglagyár S. A., Dicsőszentmárton.

Jó házból való, németül beszélő fiatal leány, csecsemő mellé, Bukarestbe keresetlik. Ajánlatokat „Megbízható” jellegre a brassói kiadóba kértnek. 11370

Engros és detail fűszertüzletbe italszakmában jártas segéd felvétetik. Ajánlatok „Engros” jellegre a brassói kiadóba küldendők. 11389

Segédet vesz fel Szabaday vámműmalom, Középahta. 11388

Egészséges dajkát keresek 3 hónapos gyermek mellé. (Lehetőleg gyerekek nélkül.) Pfeiffer, Rozsnyó, posztógyár. 11379

Pénztárkezelő (kezelőnő) közpénzügyadatokkal keresek Jungberth terményüzlet, Facsád-Faget.

Házasság

Amerikai polgár házasság céljából megismerkedne némi hozománnyal rendelkező nővel, akivel esetleg Amerikába menne. Leveleket teljes címmel „Negyvenöt éves” jellegre a brassói kiadóba. 11373

Kellemetlen magányomban elzárkózottan élek az emberektől és nincs megfelelő ismeretségem. Házasságot kötnék magamnál nem fiatalabb egészséges független uriemberrel. Van két millió készpénzem és egy bérházam. Keresetűny 48 éves gyermektelen özvegy vagyok. Kérem az urakat, hogy irjanak teljes című leveleket „Ceendes özvegy” jellegre a brassói kiadóba. 11270

Allást keres

Házvezetőnek mindenes varrni tud, ajánlkozik magyar vagy magyarul tudó családhoz. Ajánlatok „Dolgos” jellegre lapkiadóba București. 11390

Teljes gyakorlattal bíró, miszir szakmában is jártas textilös segéd február 15-re állást keres. Cim Szkalák István Kisjenő-Chişineu-Criş jud. Arad. 11380

Intelligens, középkorú nő, házvezetőnőnek, társalgónőnek, betegápolónak, gyermekekhez ajánlkozik, elsőrendű referenciákkal. Megkereséseket Rudolf Mossehoz, Arad. 11393

Paulmann brassói rendőrségi komiszár keres, románul, magyarul és németül beszélő, irodai gyakorlattal rendelkező leánya részére megfelelő irodai alkalmazást. Szíves ajánlatokat Fekete-utca 10. sz. alá kér. 11341

Vegyés

Diszpárnát, lámpaerőnyőt, tüllhímzés összeállítását legolcsóbban, legszobben vállalom. Brassó, Árvaház-u. 29. 11360

Örökbe adnám 3 hónapos anyátlan kis leánykámát. Veres Mihály, Hosszúfalu 460. 11335

Fuchs fogorvos, Bukarest, husz évi praxissal Párisban, minden modern fogmunkát végez București, Strada Bérzei 35. 11196

Brassóban csak központban. 2—3 szobás, fürdőszobás lakást keresek április 1-ére. Ajánlatok „Gyermeektelen” jellegre a brassói kiadóba kértnek. 11377

Üzlethelyiség kiadó azonnalra Brassó. Gyárut 8 alatt. Érdeklődni ottani vendéglőben. 11381

150—200.000 Lei tőkével betársulnék rentabilis vállalatához közreműködéssel. Leveleket „agilis” jellegre a brassói kiadóba. 11392

Fényképész-műterem 25 év óta fennálló, társat keres. Ajánlatokat Rudolf Mosse Nagyvárad. 11393

Özv. Ambrus Károlyné szül. Puskás Ilona, úgy a maga, valamint az összes rokonok nevében fájdalommal tudatja, hogy a szerető férj, édesapja, testvér, sógor és rokon

Ambrus Károly
volt kereskedő

életének 45-ik, boldog házasságának 22-ik évében, hosszas szenvedés után f. h. 24-én váratlanul elhunyt.
Hílt tetemét f. hó 27-én d. u. 4 órakor fogjuk a brassói bolgárszegi róm. kath. temető halottas házából örök nyugalomra helyezni.
Leleiküldvéért az engesztelő szent mise 28-án reggel fél 8 órakor lesz a róm. kath. plébánia templomban, az Egkek Urának bemutatva.

Szabadalmi törvény

a nemzetközi egyezményvel a szabadalom megszerzést stb. illető fontos tudnivalókkal 11347
Magyar kiadás. Ára 50 lei előre fizetve.
VASS A. szabadalmi ügyvivő,
Kolozsvár, Str. Drágulina 122.
Rendelésnél hivatkozzék e lapra.

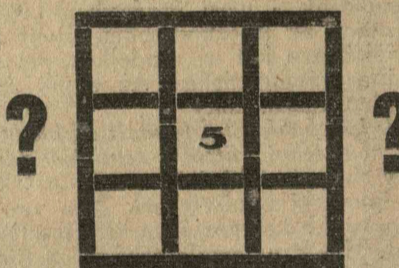
„IDEAL-kávé”

D. DANIELIAN
Királyi udvari szállító.
Bucuresti, Str. Carol 37. Telef.: 347-70
Fiókok: Str. Sft. Nicolae Selari No. 7. Telefon 315-93. Str. Poincare No. 1. (volt Academiei-u.) Telefon centrála II. 362-77.

Egyedülkávakereskedések, melyek naponta friss árut hoznak forgalomba, a legjobb minőségben. En-gros árakban.

2000 lejt készpénzben

kap mindenki, aki cégünköt egy áruválasztékot rendel az alanti 6 csoport valamelyikéből lej 225 árban (portóra és költségekre külön 35 lej) és ugyanakkor beküldi az alábbi rejtvény megfejtését.

Hogyan történik a rejtvény megfejtése?

A négyszög egyes kockáiba beírunk 1 és 9 közötti számjegyekből különböző számjegyeket olyanformán, hogy a függőleges, a vízszintes és az átló vonalaknál az összeadás eredménye 15-ös legyen ki. A 15-ös összeg az összeadásnál minél gyakrabban kell kijöjjön.

A csomagok tartalma:

1. csoport	2. csoport	3. csoport	4. csoport	5. csoport	6. csoport
1. Egy gyapju trikó	1. Hat részből álló bőr pénztárca.	1. Gilette-védjegyű borotvakészlet 2. Egy Gilette-védjegyű borotvapenge. 3. Egy Solingeni nikkel-oljó házi használatra. 4. Egy elegáns cigarettatárca nikkelből. 5. Egy zsebkes, Solingeni márká. 6. Egy riasztó revolver, németgyártmányú 6 tölténnyel. 7. Kulcslánc bőrrrel, ára összesen 225 L.	1. Hajvágo gép, két rezerva késsel. 2. Egy cigarettatárca revolver alakban. 3-4. Két pár mandzsetta. 5. Egy ezüst kereszt. 6. Hozzávaló ezüstnyaklánc. ára összesen 225 L.	1. Egy petróleumlámpa. 2. Egy Solingeni védjegyű borotva. 3. Egy Solingeni védjegyű zsebkes. 4. Egy pár elegáns női harisnya bármilyen színben. 5. Egy pár férfi zokni különböző színekben. 6. Egy cigarettatárca revolver-alakban. ára összesen 225 L.	1. Kakuk fallóra 3 évi garanciával. 2. Egy nikkel dohányszelence. 3. Egy pár mandzsettagomb. 4. Egy cigarettatárca revolver formában. 5. Egy kulcslánc bőrrrel. ára összesen 225 L.

1. A rejtvény-megfejtést legalább egy csoport áruválasztékra szóló rendeléssel együtt kell beküldeni, olvashatóan és tiszta papírra írva, a feladó által aláírva.
2. Minden személy, aki beküldi a rejtvénymegfejtést a megrendeléssel együtt, elismerésként kap tőlünk, amely feljogosítja a fent említett prémium elnyerésére.
3. A 2000 lejes díjat mindenki megkapja, aki pontos megoldást küld be. Nem sorsjegyhúzás!
4. Rendeléseket és megfejtéseket csak 1931 január 31-ig fogadjunk el. 1931 febr. 15-én lesz a prémiumok kiosztása. Ugyanazon a napon a B. L.-ban közölni fogjuk a rejtvény pontos megfejtését és a nyerők listáját. Ez az utolsó határidő, amelyet nem fogunk meghosszabítani.
5. Kockázat nincs! Ha megrendelt áru nem fog tetszeni, úgy azt 8 napon belül visszavesszük és azonnal visszaküldjük pénzt.
6. Rendelésnél szíveskedjék csak a sorozatok számát: 1, 2, 3, stb. megjelölni.

Rendelések és megfejtések címzendők:

Depozitul Universal „BECO” Cernauti, Str. General Micescu 11.